

Тыгуасэ АР-м и Лышхъэу Тхьаклушынэ Аслъан страхованием дэлэжьэрэ компаниеу ОАО-у «ВСК» зыфиорэм иллыкдохэр ригэблэгъагъэх. Зэлукъгъум хэлэжьагъэх АР-м и Премьер-министрзу Къумпыл Мурат, экономикэ хэхьоньгъэхэмкӀ ыкӀи сатумкӀ министрзу Лыхэсэ Махьмудэ, мэкъумэщ хьызмэтымкӀ министрзу Юрий Петровыр, псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀ министрзу Мэрэтыкъо Рустем, мы компанием страхованиер щызыгъэпсыгъэ предприятиеу республикэм шылажьэхэрэм япащэхэр.

Сурэтыр А. Гусевым тырихыгъ.

Іумылым шъуфэсакъ

Краснодар краим и гидрометеогупчэ къэбарэу къытыгъэм къыпкырыкӀыхэзэ, краим ичыплэ зырызхэм гъогухэр мы мафэхэм ащыцӀэнлэ-гъонхэ зэрилэакӀы-щтыр федеральнэ автомобиль гъогухэм Краснодар краимкӀэ я ГъэларышлӀлэ къеты.

Транспортыр зэпыу имылэу ыкӀи щынэгъончъэу зеклоном фэшӀ Краснодар краим ыкӀи Адыгеим апхырыкӀыр федеральнэ автомобиль гъогухэм ягъэфедэн фэгъэзэгъэ организациехэм япащэхэм унэшӀо гъэн-фагъэхэр зэрафашыгъэхэр къеты мы гъэларышлӀлэм изкспертзу Илья Пузыревскэм.

Ом изытет кыхэкӀэу ошӀлэ-дэмышӀлэ Іоф къэхъумэ, ащ кыздихырэ гумэкӀыгъохэр дэгъэзыжыгъээнхэм аварийнэ-техническэ бригадэхэр фэхьа-зырых. Гъогухэр Іумыл кызы-хъухэкӀэ, ІофшӀным ахэр ыуж ихьаштых, япшъэрылхэр зэри-фъшъуашъу агъэцӀкӀэштых. Пшэхъо-шыгу зэхэлъыр гъогу цӀэн-лъагъохэм атыратэкӀоным гъогухэр зыукъэбзыхэр хъушъха-фыкӀыгъэ автомобильхэр фэгъэхьа-зырых. Чыплэ анахъ шы-нагъохэм ягъогухэм мыл атемы-лынӀым пае пэшлорыгъэшӀ Іоф-тхьабзэхэр зэрахъэх. Лъэмыдж-хэр ары анахъэу анаӀэ зыты-рагъэтырэр. Федеральнэ авто-мобиль гъогухэм Краснодар краимкӀэ я ГъэларышлӀлэ гъогухэм язытет зэпыу имылэу еуплӀэкӀлх.

КӀымэфэ гъогум щызеклохэрэм сакыныгъэ кызыхагъэ-фэнэу, автомобильхэм кӀымэфэ цэрэххэр аӀагъэузонхэу, лъэ-шъу мычъэнхэу, шӀпхъэ гъэ-нэфагъэу шылэхэр агъэцӀкӀэнхэу гъэларышлӀлэм испециалистхэр водителхэм къяджэх.

(Тикорр.).

ТапэкӀэ Іоф зэрэзэдэшӀэщтым тегушчылагъэх

— Республикэм фэдэ кыфэ-зыхырэ пстӀуми тигуапэу тапэ-гъокӀы, — кылуагъ Тхьаклу-шынэ Аслъан. — Компаниер республикэм зыщылэжьэрэ уахътэм кыклоцӀ мыдӀеу зы-кызырегъэлъэгъуагъэр, пэрыт-ныгъэ зылыгъ предприятиябэ-

хэм Іоф зэрадишӀэрэр нэры-лъэгъу. Арэу щытми, джыри уналэ зытеудзэн лъэныкӀуабэ щыл, тапэкӀэ Іоф зэдэтшӀэным тэ тыфэхъазыр.

Нэужым лъэныкӀоу нахъ зы-зыфагъэзэщтхэм зэдатегушчы-лагъэх. «ВСК»-м идиректорхэм

я Совет итхьаматэу Сергей Цикалюк кызырӀуагъэмкӀэ, илӀэс 15 хъугъэ компаниер Адыгеим зышылажьэрэр. Аужы-рэ илӀэсхэм къаклоцӀ организа-циехэр арыми, цыфӀэу страхо-вать ашыгъэхэр арыми пстӀ-умкӀи сомэ миллион 300-м ехъу аратыжыгъ. БлэкӀыгъэ илӀэ-сым изакъоу сомэ миллиони 6 хэбзӀлахъэу республикэм иэкономикэ кыхалхъагъ.

АР-м и Премьер-министрзу Къумпыл Мурат тапэкӀэ Іоф зэрэзэдэшӀэщтым фэгъэхыгъэу кызыгъушӀым, ом изытет гу-мэкӀыгъоу кыздихыхэрэм мэ-къумэщ хьызмэтым шылажьэ-хэрэм зэрарыбэ зэраригъэ-шырэм ыпкӀ кыкӀыкӀэ, мы лъэныкӀом истрахование нахъ зыфагъэзээнэу компанием ипа-щэхэм къарӀуагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

И.И. БеданэкӀом
ехьыллагъ

Федеральнэ законэу N 79-р зытетэу «Урысые Федерацием икӀэралыгъо граждан кӀулыкӀу ехьыллагъ» зыфилоу 2004-рэ илӀэсым бэдзэогъум и 27-м кыдэкӀыгъэм ия 33-рэ статья ия 1-рэ Іахъ ия 3-рэ пункт те-гъэпсыхъагъэу **унашӀо сэшӀы:**

1. БеданэкӀо Иляс Игорь ыкӀор Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ипресс-секретарь ІэнатӀэ Іугъэ-кӀыгъэнэу.

ЛӀапсэу илӀэр: И.И. Беданэ-кӀом илӀэу тхылъ.

2. ЗыкӀэтхэхэр мафэм щы-ублагъэу мы Указым кӀуачӀэ илӀэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу
ТХЪАКӀУШЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 23-рэ,
2014-рэ илӀэс
N 2

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэ иллыкӀоу
Адыгэ Республикэм
и Къэралыгъо Совет — Хасэм
ренэу щыӀэщтым ехьыллагъ

Федеральнэ законэу N 79-р зы-тетэу «Урысые Федерацием икӀэ-ралыгъо граждан кӀулыкӀу ехьы-лагъ» зыфилоу 2004-рэ илӀэсым бэдзэогъум и 27-м кыдэкӀыгъэм те-гъэпсыхъагъэу **унашӀо сэшӀы:**

1. БеданэкӀо Иляс Игорь ыкӀор Адыгэ Республикэм и Лышхъэ иллыкӀоу Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм ре-нэу щыӀэнэу гъэнэфэгъэнэу.

2. ЗыкӀэтхэхэр мафэм щы-ублагъэу мы Указым кӀуачӀэ илӀэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу
ТХЪАКӀУШЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 24-рэ,
2014-рэ илӀэс
N 3

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Медалэу «Адыгеим
и Щытхъузехъ»
зыфиорэр
А.Хь. Къулэм
фэгъэшӀошэгъэным
ехьыллагъ

Адыгэ Республикэм ыпашхъэ гъэхъэгъэ ин дэдэу щырилэхэм ыкӀи илӀэсыбэ хъугъэу Іоф зэ-ришӀэрэм апае медалэу «Адыгеим и Щытхъу-зехъ» зыфиорэр Къулэ Аскэрбый Хъаджбэчы-рэ ыкӀом — Урысые Федерацием ПенсиехэмкӀэ ифонд и Къутамэу Адыгэ Республикэм щылэм ипа-щэ фэгъэшӀошэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу
ТХЪАКӀУШЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 24-рэ,
2014-рэ илӀэс
N 5

Адыгэ Республикэм и Лышхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэ
ипресс-секретарь
ехьыллагъ

Федеральнэ законэу N 79-р зытетэу «Урысые Фе-дерацием икӀэралыгъо граж-дан кӀулыкӀу ехьыллагъ» зыфилоу 2004-рэ илӀэсым бэ-дзэогъум и 27-м кыдэкӀы-гъэм те-гъэпсыхъагъэу **уна-шӀо сэшӀы:**

1. Цундышк Зарэ Налбый ыпхъур Адыгэ Республикэм и Лышхъэ ипресс-секретарь ІэнатӀэ Іугъэхъэгъэнэу.

2. ЗыкӀэтхэхэр мафэм щы-ублагъэу мы Указым кӀуа-чӀэ илӀэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм
и Лышхъэу
ТХЪАКӀУШЫНЭ Аслъан
къ. Мыекъуапэ,
щылэ мазэм и 24-рэ,
2014-рэ илӀэс
N 6

ГъэцэкIэжьиыхэр лъагъэкIуатэх

Щылэ мазэм и 27-м, пчэдыжым ехуылэу, Адыгеим ит псэуплэ 19-мэ джыри электричествэр ялагъэп. Мыщ фэдэ зэфэхьысыжьхэр къыщашыгъэх Адыгэ Республикэм и Премьер-министрэу Къумпыл Мурат тыгъуасэ зэхичэжгъэ оперативнэ зэхэсыгъом. Ащ хэлэжъагъэх республикэм и вице-премьерэу Наталья Широковар, АР-м чыюпсым икъэIуапIэхэмкIэ, тыкъэзыуцухьэрэ дунаим икъэухьумэнкIэ ыкIи ошIэ-дэмышлагъэ зыхэлъ тхьамыкIагъохэр къэмыгъэхьугъэнхэмкIэ и ГъэюрышIапIэ ипащэу Сергей Колесниковыр, «Адыгэ электрическэ сетхэм» япащэу Нэтхъо Азэмат.

Тхьамафэ хьугъэу ошIэ-дэмышIэм къыздихьыгъэ гумэкIыгъохэр республикэм щыдагъэзыжьиых. Электричествэр зыгъэпсэфыгъо ямылэу, чэщи мафи Iоф ашIэ. Ащ ишIуагъэкIэ щылэ мазэм и 25 — 26-м псэупIабэмэ электричествэр аратыжьиыгъ. Тыгъуасэ ехуылэу Тэхьутэ-мыкIое районым ит псэупIэхэм зэкIэми нэфынэр ялэ хьужьиыгъэ. Теуцожь районым электричествэр зыщыпагъэнэжьиынэу къэнагъэр къутырэу Чабанов закъор ары. Джэджэ районым ит псэупIэ 2-мэ адэс нэбгыри 197-мэ нэфынэр ялэп. Шэуджэн районым ит псэупIэ 4-мэ электричествэр ялэп, ау щылэ ма-

зэм и 27-м пчыхьэм нэс къаратыжьиынэу ары зэрагъэнэфагъэр. Iофхэм язытет анахь зыщыдэир Красногвардейскэ районыр ары. Мыщ хэхьэрэ къоджэ ыкIи къутыр 12-мэ ащыпсэурэ нэбгырэ 11390-мэ, гурыт еджэпIи 5-мэ ыкIи кIэлэцIыкIу IыгъыпIи 4-мэ тыгъуасэ ехуылэу электричествэр джыри ялагъэп. ГумэкIыгъор нахь псынIкIэу дэгъэзыжьиыгъэным фэшI мыщ Iоф цызышIэрэ аварийнэ-гъэцэкIэжьиэкIо бригадэхэм япчъагъэ хагъэхьонэу унашъо цыI.

— ОшIэ-дэмышIэм къыздихьыгъэ гумэкIыгъохэр щылэ мазэм и 27-м ехуылэу дэгъэзы-

жьиыгъэнхэ фаеу АР-м и Лышхьэу ТхьаIкIушынэ Аслъан пшъэрылъ къытфигъэуцугъагъ. Ар зэшIохыгъэным пае электричествэр, нэмыкI структурэхэми альэки къагъэнагъэп, ау непи псэупIэхэм ащыщхэм электричествэр ялэп. Ар къыдэтлытэзэ, тилофшIэн джыри нахь дгъэлъэшын, мэфэ зы тIум къыкIоцI къэнэгъэ IофшIэнхэр тыухьыжьиынхэ фае. Джащ фэдэу гъэсэнэгъэм, псауныгъэр къэухьумэгъэным яучреждениехэм икIу фэдизэу фабэр алэкIэгъэхьыгъэным, шапхьэхэм адишIэрэ температурэр ахэм акIоцI итыным тыналэ тедгъэтыныр пшъэрылъ шхьаI, — къыIуагъ Къумпыл Мурат зэхэсыгъом зэфэхьысыжьиыхэр къыфишIызэ.

ТХЪАРКЪОХЪО Адам.

Олимпиадэ джэгунхэр

Дахэу пэгъокIых

ЛIэшIэгъуныкъом ихьугъэ-шIэгъэ гушIуагъу дунэе мэфэкIышхоу Олимпиадэ джэгунхэу къэблагъэхэрэр. Мэхьанэ зилэ Iофтхьэбзэхом Адыгеири ишъыпкъэу хэлэжъэщт.

Олимпиадэм имашIо, ибзый нэф, егъэшIэрэ гукъэкIыжь IэшIоу адыгэ чыгуми мэзаем и 3-м къылылэ-сыщт, къынэсыщт. Тызэрэцагъэгъо-загъэмкIэ, мы тарихь Iофыгъошхом зэкIэ тиеспубликэ исхэм — ини, цIыкIуи — зэралпэкIэу зыфагъэхьа-зыры. ИкIыгъэ илэсым къыщыкIэ-дзагъэу Олимпиадэ джэгунхэм за-тырагъэпсыхьэ. КIэлэцIыкIу Iыгъы-плэхэм, ублэпIэ ыкIи гурыт еджа-плэхэм, сэнэхьат зэгъэгъотыплэ кол-леджхэм ыкIи апшъэрэ еджэлIэ зэфэшхьафхэм мы аужырэ уахь-тэм хэлшыкIэу мэфэки ухьазырын-хэр нахь ащыжъотых.

Олимпиадэр — тыхэгъэгущоу УрысыемкIи, ащ хэлэжъэщт хэгъэгу пчъагъэхэмкIи, ти АдыгеикIи мэфэки къызэрыкIоп: ар тиспорт ухьазыры-ныгъэ, тиакъыл, тигупшысэ, тикульт-урэ, тимамырныгъэ, тизэкIэдэлукI-

зэралпэты зыщызэфэтхьысыжьиыщт. Олимпиадэр — чынапIэм имэфэки инэу хьушт.

Тикъэлэ шхьаIэу Мыекъуапэ мэфэки макъэм зыщелэты. Къэ-лэ еджаплэхэу NN 5-м, 6-м, 7-м, 11-м, ахэм анэмыкIэхэми спортыв-нэ теплэ кIэракIэ зилэ къэгъэ-лээгъонхэу кIэлэцIыкIубэр зыхэ-лажъэрэр, «ЗекIо Хэгъэгум ипшыс», «Олимпиадэр — хьишъэ-тарихь» зыфиIорэ сыхьатхэр ащэкIох. Адыгеим иныбжыкIэхэр, анахьэу Адыгэ къэралыгъо университетым физическэ культурэмрэ спортым-рэкIэ иинститут ыкIи Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ универ-ситетым ащеджэхэрэр мэфэки-шхоу къытфакIорэм, хьакIабэм зэ-рапэгъокIышхэм яшъыпкъэу зафа-гъэхьазыры.

Адыгэ Республикэм культурэмкIэ

иучреждениехэу Лъэпкъ музейм, Лъэпкъ тхьлэеджаплэм, культу-рэм иунэхэм ащыжъот, адыгэ лъэп-къым итарихь, ишэн-хабзэхэр, иблэкIыгъэ чыжъэ ыкIи инепэрэ мафэ икIоу къэгъэлъэгъогъэным епхыгъэ Iофыгъо гъэшIэгъонхэр ащызэхэщт.

КъызэрэтIуагъэу, тисабыихэми, илэси 4 — 7 зыныбжхэми афа-Iотагъэу, арагъэшIагъэу я XXII-рэ КIымэфэ Олимпиадэм хэлшыкI фырыI. Ар дэгъу ыкIи хьарзы-нэба?

Мыекъуапэ исурэткъэгъэлъэгъу-плэ ыкIи Шъачэ Iэпэласэхэм ялэшIа-гъэхэр къыцагъэлъэгъошхьт. Егъэ-шIэрэ адыгэ чыгужьым, ижьиыкIэ псэукIэу тилэпкъ иIагъэр зыхэгъ-цагъэм, дунэе мэхьанэ зилэ Олим-пиадэр щыкIошт. Адыгэ Республи-кэм итарихь, инепэрэ щыIакIи, иэкономикэ, испорт гъэхьагъэхэми, лъэпкъым икультурэ байи джары ягугъу ашыным, шыкIэ зэфэ-шхьафхэмкIэ къиIотыкIыгъэным уасэ къезытырэр. Адыгеир зери-фэшъуашэм тетэу пэгъокIы Олим-пиадэм ыкIи амал зэфэшхьаф-хэмкIэ адыгэгур непэ зыфэдэр ащ къыщигъэлъэгъошт.

МАМЫРЫКЪО Нуриет.

Щынэгъончъэным фэгъэхьыгъ

Къэралыгъо мэшIогъэкIосэ къулы-къум иотделэу Мыекъуапэ щылэм «2014-рэ илэсым Шъачэ щыкIошт Олимпиадэ джэгунхэр» зыфиIорэ Iофтхьэбзэр зэхичагъ. Къулыкъум иIофышIэхэм ащкIэ пшъэрылэу зы-фагъэуцужьхэрэм ащыщ социальнэ мэхьанэ зилэ псэуалэхэм ыкIи Олимпиадэм имашIо зэрахьыщт гъо-гум, анахьыбэу цыфхэр зыщызэрэ-угъоирэ чыплэхэм машIор къащы-мыгъэхьуныр.

Олимпиадэм имашIо зэрахьыщт гъогум къы-пэгъунэгъоу щыт псэуалэхэр мэшIогъэкIосэ къу-лыкIум иIофышIэхэм зауплэкIухэм анахьэу анаIэ зытырагъэтыгъэр цыфхэм ящынэгъончъагъэ къэ-ухьумэгъэныр ыкIи ошIэ-дэмышIэу машIор къы-зыхьукIэ, ар псынIкIэу зэрагъэкIосэжьиыщт шыкIэхэр арых. ТхьамыкIагъор къэмыгъэхьугъэным фэшI ма-шIор щынэгъончъэу щытынымкIэ шапхьэхэр уукъохэ хьуштэп: апэрапшIэ псэуалэхэм эвакуационнэ чIэкIыпIитIу ялэнхэ, коридорхэм, лъэс дэкIоупIэхэм зыпари атемытэу, нэкIэу щытынхэ фае, пчъэхэр IункIыбзэкIэ ебгъэтыхэ, шхьаныгъупчъэхэм гъучI хьагъэхэр ахэтыхэ хьуштэп, телефоныр зыдэщыт чыплэхэм «машIор къэхьумэ телефонэу 01-мкIэ шъукъытеу» ыIоу тетхагъэу щытынхэ, джащ фэ-дэу автоматикэ шыкIэм тетэу Iоф зышIэрэ мэ-къэгъэлэхэр ачIэтынхэ фае.

МэшIогъэкIосэ къулыкIум иIофышIэхэм джыри зэ шъугу къагъэкIыжьи мэшIогъэкIосэныр щынэ-гъончъэнымкIэ шапхьэхэр шъумыкIухьонхэу. Тхьа-мыкIагъор къэмыкIуным пае зэкIэми тызэгъусэу ащ тыпэшIуекIомэ, мылькур ыкIи цыфхэм ящы-Iэныгъэ къызтэдгъэнэжьиынхэ тлэкIышт.

МэшIогъэкIосэныр щынэгъончъэнымкIэ къэралы-гъо къулыкIум и ГъэюрышIапIэ ыкIи тилофшIэхэм альэныкъокIэ упчIэ горэхэр шъуилэхэмэ, УФ-м ошIэ-дэмышIэ IофхэмкIэ и Министерствэ и Гъэ-юрышIапIэу АР-м щылэм ицыхьэшIэгъу телефо-нэу **56-80-78-м** ыкIи Къыблэ шъолъыр гупчэм (къ. Ростов-на-Дону) ицыхьэшIэгъу телефо-нэу **8-863-240-66-10-м** шъуакъытеон шъулпэкIышт.

МэшIогъэкIосэ къулыкIум инсепкторхэу С. ДАВЫДОВ, Ф. АУЛЬ.

Адыгэ Республикэм и Лышхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ лъэ-шэу гухэкI ащыхьугъ 1941 — 1945-рэ илэсхэм щылэгъэ Хэгъэгъу зэошхом хэлэжъагъэу, Iоф-шIэным иветеранэу, хьызмэтзэхьанымкIэ Iо-фышIэшхоу, Адыгэкъалэрэ Теуцожь районым-рэ яцIыф гъэшIуагъэу Хьут Рэщид Махьмудэ ыкIом идунай зэрихьожьиыгъэр ыкIи ащ иуна-гъорэ илахьылхэмрэ афэтхьаусыхэх.

Мэфэки къэгъэлъэгъон

Тызэфэзыщэрэ машIу

Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ тхьлэеджаплэ я XXII-рэ Олимпийскэ джэгунхэм хэгъэгухэмкIи цыф-хэмкIи осэшхо фашIэу икIыгъэ 2013-рэ илэсым къыщыблагъэу мэфэкиым имэхьанэ къызыIотыкIырэ Iофтхьэбзэбэ щыкIуагъ. Ахэр зэфэдэкIэ отдел пэпчъ-щызэхэащэ пIоми хьушт, хэти мы тарихь хьугъэ-шIагъэр зы лъэныкъо инкIэ къиIотыкIыгъэным фэ-гъээзгъагъ.

Пстэуми апэ игъэшьиыгъэн фаехэр Iэнэ хьураехэу, зэлукIэгъухэу, зэхэ-гушыIэгъухэу къыткIэхьухьэрэ лIэ-ужхэр ыкIи ахэм щысыплэ афэхьу-рэ цыф Iуш-гъэсагъэхэр зыхэлэ-жъагъэхэр ыкIи Олимпиадэм ухэтми уфэзыгъэнэлъасэу, тхьылъ къэгъэ-лээгъонхэу ахэм акIыгъугъэхэр ары.

Тхьлэеджаплэм иеджэлIэ зал ипа-щэу Марина Волковец зэрэхигъэ-унэфыкIыгъэмкIэ, «От Олимпии до Сочи» зыфиIорэ Iофтхьэбзэу тех-ническэ ыкIи экономическэ литера-турэмкIэ отделыр ягъусэу зэхэщэ-гъэгъэ Iофтхьэбзэр, жьоныгъуакIэм ыкIэм, олимпийскэ движением итарихь ащ хэлэжъэгъэ урысые ыкIи чыплэ спортсменхэм ацIэхэр

зэлъагъэшIэгъэнхэмкIэ мэкъэгъэлэу дэгъу хьугъэ. Мы Iофтхьэбзэм ехьы-лэгъэ къэбарыр сайт зэфэшхьаф-хэми арыхьагъ ыкIи лъэпкъ гъэзе-тэу «Адыгэ макъэм» (N4, 2013-рэ ил., н.4), гъэзетэу «Майкоп-ские новости» (N 137 — 138, 2013) къарыхьагъ.

«Гордость России» зыфиIорэ тхьылъ къэгъэлъэгъоныр Дунэе олимпийскэ мафэм ехуылэу мэ-къуогъум и 23-м къызэлъахыгъагъ. Ащи олимпийскэ движением Уры-сыер зэрэхэлажъэрэр, блэкIыгъэ Олимпиадэхэм ащ ащыриIэгъэ те-кIоныгъэхэр къызыIотыкIырэ лите-ратурэ зэфэшхьафыр цызэгъээз-фэгъагъ.

Джы мары къэгъэлъэгъоныхьIэу мафэ къэс нахь къэблэгъэрэ Олим-пиадэ джэгунхэм афэгъэхьыгъэр мэкIаитIумэ зэратэфэу агъэхьазы-рыгъ: Урысыем ыкIи Адыгеим яспорт текIоныгъэхэр зэкIэ, Олим-пиадэм итарихь, Шъачэ дунэе мэфэ-кIыым игупчэу зыкIэхьугъэр, Уры-сыем ыкIи Адыгеим арыс цыфхэр мэфэкишхом зэрехуылэхэрэр, зэ-рэфэхьазырхэр мы зэкIэмэ, къаIу-атэ, къыбгурагъалэ.

Я XXII-рэ КIымэфэ Олимпийскэ джэгунхэм якъызылэхын ыкIи Олим-пийскэ мэшIо къекIокIыым япэгъокIэу тхьлэеджаплэм къыщызылэхыгъэ мэфэки къэгъэлъэгъоным «Тызэфэ-зыщэрэ машIу» зэреджагъэхэр. Хэтрэ цыф лъэпкъыи, хэгъэгукIи анахь мэхьанэ зилэр гухэм яфэ-багъ, ярэхьатныгъ, языкIыныгъ, яма-мырныгъ, яшхьэкIэфэ-зэрэлъыт, язэкъошныгъ. Мы мэфэки къэгъэ-лээгъоныр Олимпиадэ джэгунхэу, мэзаем и 3-м зимашIо, зинэф Адыгеим къэсышхьым ыкIи мэзаем и 7-м, 2014-рэ илэсым Шъачэ къыщызылэхышхьым цыф лъэпкъым-кIэ имэхьанэ зэрэиныр, ар шIум ихьугъэ-шIэгъэ гъэшIэгъонэу зэрэхьу-штыр кIэзыгъэтхьэу гъэпсыгъэ.

(Тикорр.).

ЧЭЗЫУМ ХЭТХЭР нахь макIэ хьугъэ

КIэлэцIыкIу Iыгъыплэхэм яклIолэнэу щыт сабийхэу чэзыум хэтхэм япчъагъэ нахь макIэ шыгъэным фэшI Адыгэ Республикэм Iофыгъуабэ щызэшIуахы. УчреждениякIэу ашIыхэрэм ямызакъоу, организации зэфэшъафхэм алыгъыгъэ псэуалэхэу амыгъэфедэжъыхэрэри къалахыжъых, сабийхэм апае зэтырагъэпсыхыжъых.

Шэуджэн районым мы Iофыгъор щызэшIохыгъэным фэшI, 2013-рэ илээсым кIэлэцIыкIу хэтхэм зыщыгъышIыгъэхэ реабилитационнэ гупчэр къызаунэкIыжъым, кIэлэцIыкIу Iыгъыплэ ар ашIыжъынэу рахъухагъ ыкIи охтэ кIэклIым ащ гъэцэкIэжъынхэр рашIыплэхы, къызэшIуахыгъ. Хъакурынэхъаблэ дэт кIэлэцIыкIу Iыгъыплэу «Насып» зыфилорэм ар икIута-мэу агъэпсыгъ.

Мы мафэхэм ащ тыщIагъ, кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм ипашэу Зезэрэхъэ Фатимэ гушIыгъу тыфэхъугъ, чэзыум хэтхэм япчъагъэ нахь макIэ зэрэхъугъэм ыкIи ялофшIэн зэрээхачэрэм ащ тыщигъэгъозагъ.

— ГъэрэкIо, кIэлэцIыкIу хэтхэм къэухъумэгъэнхэм и Дунэе мафэ ехъулэу, кIэлэцIыкIу Iыгъыплэу къытфызэтырагъэпсыхыжъыгъэр мэфэкI шIыкIэм тетэу къызэшIуахыгъагъ, — къытфелуатэ Фатимэ. — Ащ ишIуагъэкIэ, чэзыум хэт кIэлэцIыкIу хэтхэм нэбгырэ 75-кIэ нахь макIэ хьугъэх. Непэрэ мафэмкIэ 2011-рэ илээсым къэхъугъэ сабийхэу чэзыум хэтхэри, 2012-рэ илээсым къэхъугъэхэм азыныкIуи тшIэгъахэх. Гурыт еджаплэм мы илээсым чIэхъанэу щытхэр зычIэкIыхэкIэ, къэнэрэ тIэкIуми тикIэлэцIыкIу Iыгъыплэ къэкIонхэ амал ялэшт.

ЗерифэшIуашэу зэтырагъэпсыхыжъыгъэ учреждениеи тэри нэрылэгъу къытфэхъугъ. Щагум узэрэдахъэу гуфэбэныгъэ хэлэу ар зэрэгъэпсыгъэм уналэ темыдзэн плэкIырэп, сабийхэр зыщиджэгухэрэ чIыплэр зэтэгъэпсыхыгъ, унэ кIоцIыри аужырэ шапхъэхэм адиштэу шIыгъэ, фабэ, къабзэ, мебелэу чIэтыри кIэ. Пщэрыхъаплэри котельнэри шъхъафэу щытых. Мыщ щалыгъхэр анахь цыкIухэр арых. Ахэм ашIогъэшIэгъонышт пкыгъо зэфэшъафхэр, джэгуалэхэр чIэлъых.

КIэлэцIыкIу Iыгъыплэм икор-

пус шъхъалэ непэрэ мафэм кIэлэцIыкIу 270-рэ фэдиз къекIуалэ. Ахэр куп 11-у гошIыгъэх, гурытымкIэ нэбгырэ 25-рэ зырыз арыс.

Зезэрэхъэ Фатимэ мы кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм зипашэр илээс пчъагъэ хьугъэ. Мыщ къекIолэрэ сабийхэр зэрэщыгупсэ-фыштхэм, ящыкIагъэр зэрари-гъэгъотышIым апэрэ мафэм къыщегъэжъагъэу ыналэ тет. ГумэкIыгъоу къэуцухэрэр зэрэ-дигъэзыжъыштхэм, ялофшIэнкIэ гъэхъагъэхэр зэрялэщым ишъыпкъэу пылэ. Джы федеральнэ къэралыгъо шапхъэу кIэлэцIыкIу Iыгъыплэхэм Iоф зэрашIэрэм техагъэх, ялофшIэнкIэ зэхъокIыныгъэу макIэп къыхэхъагъэр. Ахэр зэрэзэри-гъэкIушIым, кIэлэплухэм Iэпы-лэгъу зэрафэхъушIым ыуж ит. ХэушъхъафыкIыгъэ программэм диштэу кIэлэплухэр игъусэхэу мурад гъэнэфагъэхэр зыфагъэ-уцужъых. ЯлофшIэнкIэ агъэфедэрэ Iэмэ-псымэхэр, компьютерхэр ялэх.

— БлэкIыгъэ илээсым къы-щыублагъэу шэпхъакIэхэм къы-зэрэдалытэу кIэлэцIыкIу хэм Iоф адэтэшIэ, — ело тигушIы-

гъэхыгъэ Iофтхъабзэу зэхачагъэр кIэлэцIыкIу хэм, ны-тыхэм илээшэу агу рыхыгъ. ЛIыжъ ЩыргъукIымрэ Ос Пшъашэмрэ сабийхэр агъэ-чэфыгъэх, шIухъафтынхэр ара-тыгъэх. Ежъхэм мэфэкIым фэгъэхыгъэ усэ цыкIухэр, оредхэр къалагъэх, зэнэкIо-къоу афызэхачагъэхэм ашIо-гъэшIэгъонэу ахэлэжъагъэх. Мы лъэхъаным Хэгъэгум иухъума-кIохэм я Мафэ зыфагъэхъа-зыры, джащ фэдэу бзылфыгъэ-хэм я Дунэе мафэ, ТекIоныгъэм и Мафэ ыкIи мэхъанэ ин зилэ нэмыкI хьугъэ-шIагъэхэм афэ-гъэхыгъэ Iофтхъабзэхэр зэ-хачэх. ЯцIыкIугъом къыщегъэ-жъагъэу яхэгъэу шIу арагъэ-

Iэгъу. — Сабийхэм яцIыкIугъом къыщегъэжъагъэу гулытэ ялэу, лъэныкIо зэфэшъафхэм хэ-шIыкI афырIау тIлунхэр сы-дигъуи типшъэрылIыгъ, ау джы нахь игъэкIотыгъэу, хьугъэ-шIа-гъэу къэралыгъом, республи-кэм ихъухъэхэрэр кIэлэплухэм афалуатэ. КIэлэцIыкIу хэм аныбжэ елIытыгъэу арагъэшIэщтыр гъэшIэгъонэу, гъэпсынкIагъэу, художественнэ шIыкIэм тетэу агъэпсы. Гурыт еджаплэм чIэ-хъащтхэм хэушъхъафыкIыгъэу Iоф адашIэ. Еджаплэрэ тхакIэрэ шIокI имыIэу арагъэшIэнэу шэп-хъакIэхэм къыдалытэрэп, ау сабыир гурыт еджаплэм ыгукIэ фэщагъэ хъунэу, шIогъэшIэгъо-нынэу кIэлэплухэм фашэ, пси-хологхэм и Iоф адашIэ.

Мы кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм зы мэфэкI щыхамыгъэунэфы-кIэу текIырэн пIоми ухэукIо-нэп. Мары ИлээсыкIэм фэ-

лэгъу, Урысыем, Адыгеим, районым афэгъэхыгъэ оред-хэр, усэхэр кIэлэцIыкIу хэм

арагъашIэх, тарихъ къэбархэр афалуатэх.

Адыгэ лъэпкъым ишэн-хэб-зэшIухэри сабийхэм зэрахалъ-хъащтхэм кIэлэплухэр ыуж итых. Ар къэзыушыхъатырэ музей цыкIу агъэпсыгъ. Адыгэ-хэм ижъыкIэ къыщегъэжъагъэу агъэфедэщтыгъэ пкыгъо хэр ащ чIэлъых. Музеим фэгъэзэгъэ кIэлэплэу ПщыдатэкIо Галинэ кIэлэцIыкIу хэр хигъэлажъэхэ-зэ адыгэ шэн-хэбзэ дахэхэр къызылIотыкIырэ Iофтхъабзэхэр ренэу афызэхещэх.

Джащ фэдэу сабийхэм ап-къышъолъ псыхъэгъэным мэхъанэшхо раты. Пчэдыжъыр зарядкэкIэ рагъажъэ. Спортыр шIу альэгъоу плугъэнхэм фэшI хэушъхъафыкIыгъэ кабинетхэр ялэх, ящыкIэгъэ спорт джэгъуа-лъэхэмкIэ ахэр зэтэгъэпсы-хыгъэх.

КIэлэцIыкIу хэр дэгъоу агъа-шхэх. Мафэм щэ: пчэдыжъым, щэджагъом ыкIи къызыушIыжъ-хэкIэ. Нахь шъхъалэр щэдже-гуашхэр арышъ, стырыпс, лым хэшIыкIыгъэ шхыныгъом гар-нир игъусэу араты. Джащ фэдэу пхъэшъхъэ-мышъхъэхэр, хэтэ-рыкIхэр ыкIи IэшIу-лушIухэр мафэм зэ къарамытэу хьурэп.

Къыхэгъэщыгъэн фэе райо-ным ис фермерхэмрэ пред-принимательхэмрэ кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм Iэпылэгъу къызэрэ-фэхъухэрэр. Илээс къэс зышIуагъэ къазыгъэкIыхэрэм ащышIых МэрэтыкIо Айдамыр, ОтэщыкIо Аспъан, Къэгъэзэжъ Мурат, Ожъ Налбый, Шъынэхъо Аскэрбий, нэмыкIэхэри.

Мы кIэлэцIыкIу Iыгъыплэм Iоф щызышIэхэрэм зегурыло-ныгъэ азыфагу илэу япшъэ-рылхэр агъэцэкIэх. Iэпэлэсэ-ныгъэ зилэ кIэлэплухэм сабий лIэуж пчъагъэ мыщ чIатлупшIыгъ. Районым имызакъоу, респу-бликэм ахэр щызэшIащIэх. 2009-рэ илээсым къыщегъэжъа-гъэу илээс къэс «Адыгеим икIэлэплэу анахь дэгъу» зы-филорэ республикэ зэнэкIокIум «Насыпым» икIэлэплухэр хэла-жъэх, гъэхъэгъэшIухэри ялэх. Мы аужырэ илээситIур пштэ-мэ, Цэи Тэмарэрэ Бирам Нэф-сэтрэ ялэпэлэсэныгъэ респу-бликэм къыщагъэлэгъуагъ ыкIи анахь дэгъухэм ахэхъагъэх. IофышIэ ныбжыкIэхэри мы-макIэу мы кIэлэцIыкIу Iыгъы-плэм Iутых, нахыжъхэм акIы-рыплIыхэзэ мыхэм гъэхъэ-гъэшIухэр ашIых.

ПIАТIЫКIО Анет.

Сурэтхэр Iэшынэ Аспъан тырихыгъэх.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ зауэмэ зэхьоклыныгъэхэр афэшлыгъэнхэм ехылылагъ

Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм диштэу гъэпсыгъэным фэш **унашъо сэшлы:**
1. Мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэм:

1) къэралыгъо фэлэ-фашлэу «Федеральнэ мэханэ зилэ чыплэхэу лъэшэу къагъэгъунэхэрэм ащыпсэурэ, джаш фэдэу Урысые Федерацием и Тхылъ плыжь дагъэхъгъэ псэушхъэхэр ахэмытэу, нэмык псэушхъэхэм яшэклонхэмкӀэ изын тхылхэр ятыгъэныр» зыфилорэр Адыгэ Республикэм псэушхъэхэмрэ псы биологии къэкӀуапӀэхэмрэ якъэухъумэнкӀэ ыкӀи ягъэфедэнкӀэ и ГъэлорышлӀпӀэ ыгъэцӀкӀэнымкӀэ Административнэ регламентэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ 2012-рэ илъэсым Ионыгъом и 18-м ышлыгъэ Указу N 182-р зытетэу «Къэралыгъо фэлэ-фашлэу «Федеральнэ мэханэ зилэ чыплэхэу лъэшэу къагъэгъунэхэрэм ащыпсэурэ, джаш фэдэу Урысые Федерацием и Тхылъ плыжь дагъэхъгъэ псэушхъэхэр ахэмытэу, нэмык псэушхъэхэм яшэклонхэмкӀэ изын тхылхэр ятыгъэныр» зыфилорэр Адыгэ Республикэм псэушхъэхэмрэ псы биологии къэкӀуапӀэхэмрэ якъэухъумэнкӀэ ыкӀи ягъэфедэнкӀэ и ГъэлорышлӀпӀэ ыгъэцӀкӀэнымкӀэ Административнэ регламентыр ухэсыгъэным ехылылагъ» зыфилорэмкӀэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуыгъагъэхэр, 2012, N 9; 2013, N 10):

а) я II-рэ разделым:
— ия 5-рэ подраздел а 1.1-рэ, я 3.1-рэ подпунктхэр хэгъэхъогъэнхэу ыкӀи ахэр мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«1.1) 2008-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 25-м аштэгъэ Федеральнэ законэу N 273-р зытетэу «Къольхъэ тын-лхыным пэуцужыгъэным ехылылагъ» зыфилорэр (Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуыгъагъэхэр, 2008, N 52 (а 1-рэ лӀахъ), я 6228-рэ ст.);»;

«3.1) Урысые Федерацием и Правительствэ 2011-рэ илъэсым жьоныгъуакӀэм и 16-м ышлыгъэ унашъоу N 373-р зытетэу «Къэралыгъо пшъэрылхэм ягъэцӀкӀэнкӀэ административнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэлэ-фашлэхэм язэхэцӀэнкӀэ административнэ регламентхэмрэ къызэрэхыхэрэм ыкӀи зэраухэсыхэрэм яхылылагъ» зыфилорэр (Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуыгъагъэхэр, 2011, N 22, я 3169-рэ ст.);»;

— ия 6-рэ подраздел ия 6.1-рэ пункт ия 2-рэ подпункт мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«2) учредительнэ документхэу хабзэм зэригъэнэфэгъэ шыкӀлэм тетэу къэгъэшыпкӀэжыгъэхэм якопиэ — шэкӀонымкӀэ зэзэгъыныгъэ адэзышлыгъэ юридическэ лицэм пае (ятӀонэрэу заявкэу арахыплэхэрэм учредительнэ документхэм якопиэ аклагъэгъурэп, ау учредительнэ документхэм зэхьоклыныгъэхэр афашлыгъэ зыхъукӀэ, ащ фэдэ копие ищыклагъэу щыт).»;

— я 7-рэ подразделым абзацыкӀэ хэгъэхъогъэнхэу ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«Зигугъу къэтшыгъэ къэбархэр закыфэзыгъэзагъэм къыӀэкӀимыгъэхъагъэ зыхъукӀэ, ГъэлорышлӀпӀэм ахэр къалыхы. Закыфэзыгъэзагъэм зигугъу къэтшыгъэ къэбархэр зэралэкӀимыгъэхъагъэр къэралыгъо фэлэ-фашлэр къыфамыгъэцӀкӀэнымкӀэ лъапсэ хъурэп.»;

— я 17-рэ подразделыр хэгъэхъогъэнхэу ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«17. Къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэмкӀэ гупчэхэм къэралыгъо фэлэ-фашлэр ащыгъэцӀкӀэгъэнымкӀэ, электрон амалкӀэ къэралыгъо фэлэ-фашлэр зэхэцӀгъэнымкӀэ нэмыкӀ шапхъэу щылэхэр

17.1. Къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэмкӀэ гупчэм къэралыгъо фэлэ-фашлэр шафагъэцӀкӀэныр мыщ фэдэ шапхъэхэм къащыдӀлытагъэп.

17.2. Закыфэзыгъэзагъэм фитыныгъэ иӀ официальнойнэ Интернет-сайтыр, къэралыгъо фэлэ-фашлэхэмкӀэ (пшъэрылхэмкӀэ) республикэ порталыр, федеральнэ къэралыгъо информационнэ системэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэмкӀэ (пшъэрылхэмкӀэ) портал зыкӀыр» (ыужыкӀэ портал зыкӀыр тӀозэ дгъэкӀошт) къызыфигъэфедэхэзэ, электрон шыкӀлэм тетэу заявкэмрэ ащ игъусэ документхэмрэ алэкӀигъэхъанэу. Закыфэзыгъэзагъэм амал егъэгъотыгъэн фае документхэмрэ электрон шыкӀлэкӀэ зэхэгъэуцогъэ заявкэмрэ якопиэ тырихынуу.

17.3. Заявкэмрэ ащ кӀыгъу документхэу электрон шыкӀлэкӀэ къалэкӀлэхъагъэхэмрэ мы Регламентым ия III-рэ раздел ия 2-рэ, ия 3-рэ подразделхэм зэрашыгъэнэфэгъэ шыкӀлэм тетэу регистратив ашых ыкӀи ахаплӀэх.

17.4. Закыфэзыгъэзагъэм амал рагъэгъоты къэралыгъо фэлэ-фашлэхэмкӀэ (пшъэрылхэмкӀэ) республикэ порталыр, портал зыкӀыр къызыфигъэфедэхэзэ, электрон шыкӀлэкӀэ къэралыгъо фэлэ-фашлэр зэрагъэцӀкӀэрэм ехылылэгъэ къэбарыр къызӀэкӀигъэхъанэу. Ар къызэрэкӀлӀпӀэрэм тетэу къэралыгъо фэлэ-фашлэм игъэцӀкӀэн зэрэкӀорэм: заявкэмрэ документхэмрэ ГъэлорышлӀпӀэм къызэрӀуӀлэхэрэм, ГъэлорышлӀпӀэм инспекцистэу къэралыгъо фэлэ-фашлэм игъэцӀкӀэнкӀэ пшъэдэкӀыж зыхырым заявкэмрэ документхэмрэ ахӀплӀэнхэу зэрэратырым яхылылэгъэ къэбархэр лӀагъахъэх.»;

б) я III-рэ разделым ия 3-рэ подраздел ия 3.5-рэ пункт ия 2-рэ подпункт хэт гуцылэхэу «я 9-рэ подраздел» зыфилорэр гуцылэхэу «я 10-рэ подраздел» зыфилорэрэмкӀэ зӀблӀхъугъэнхэу;

в) я V-рэ разделыр мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«V. ГъэлорышлӀпӀэм, джаш фэдэу ащ илофышлэхэм яунашъохэмкӀэ ыкӀи зэрэцӀкӀагъэхэмкӀэ (зи зэрамышлагъэмкӀэ) лӀофыр хыкумым намыгъэсэу (хыкумыр къыхэмыхъэу) зэрэтхъаусыхэхэрэ шыкӀлэу

1. Къэралыгъо фэлэ-фашлэр агъэцӀкӀэзэ унашъоу аштагъэмкӀэ, ГъэлорышлӀпӀэр, ащ илофышлэхэр зэрэцӀкӀагъэхэмкӀэ (зи зэрамышлагъэмкӀэ) лӀофыр хыкумым намыгъэсэу (хыкумыр къыхэмыхъэу) тхъаусыхэхэхэ алъэкӀышт.

2. Закыфэзыгъэзагъэр джаш фэдэу мыщ фэдэ лъэхъанхэм тхъаусыхэн ылъэкӀышт:

1) къэралыгъо фэлэ-фашлэр къызэрэфагъэцӀкӀэштым ехылылэгъэ лъӀур затхын фӀэгъэ пӀальэр зауӀокӀэ;

2) къэралыгъо фэлэ-фашлэр загъэцӀкӀэн фӀэгъэ пӀальэр зауӀокӀэ;

3) къэралыгъо фэлэ-фашлэр агъэцӀкӀэнымкӀэ Урысые Федерацием ишӀпхъэ правовой актхэм, Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яправовой актхэм къащыдӀмылпытӀэгъэ документхэр къырихыплӀэнхэу фаеу къызыралӀокӀэ;

4) къэралыгъо фэлэ-фашлэр агъэцӀкӀэнымкӀэ Урысые Федерацием ишӀпхъэ правовой актхэм, Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яправовой актхэм къащыдӀмылпытӀэгъэ документхэр лӀахынэу замыдӀкӀэ;

5) къэралыгъо фэлэ-фашлэр къыфагъэцӀкӀэнхэу замыдӀкӀэ — ащкӀэ лӀубытыплӀэу ашыгъэхэр федеральнэ законхэм ыкӀи ахэм адиштэу Урысые Федерацием инэмыкӀ шӀпхъэ правовой актхэу, Урысые Федерацием ишӀолъырхэм янэмыкӀ шӀпхъэ правовой актхэу аштагъэхэм къащыдӀмылпытӀагъэ зыхъукӀэ;

6) къэралыгъо фэлэ-фашлэр агъэцӀкӀэзэ, Урысые Федерацием ишӀпхъэ правовой актхэм, Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яшӀпхъэ правовой актхэм къащыдӀмылпытӀэгъэ пкӀэр ытын фаеу къызыралӀокӀэ;

7) къэралыгъо фэлэ-фашлэр агъэ-

цӀкӀэзэ документхэу къырахылылагъэхэм ахэхъухъэгъэ хэукъоныгъэхэр ГъэлорышлӀпӀэм, ащ илофышлэ агъэтэрэзыжынэу замыдӀкӀэ е ащ фэдэ хэукъоныгъэхэр загъэтэрэзыжын фӀе пӀальэр зауӀокӀэ.

3. Тхъаусыхэ тхылъыр электрон шыкӀлэкӀэ ГъэлорышлӀпӀэм лӀагъэхъан фае.

4. Тхъаусыхэ тхылъыр почтӀкӀэ, официальнойнэ Интернет-сайтыр, Адыгэ Республикэм къэралыгъо фэлэ-фашлэхэмкӀэ (пшъэрылхэмкӀэ) и Регион портал, портал зыкӀыр къызыфагъэфедэхэзэ, къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэр зыгъэцӀкӀэрэ гупчэмкӀэ алӀагъэхъан алъэкӀышт е джаш фэдэу еж цыфми ышхъӀэкӀэ арихыплӀэн ылъэкӀышт.

5. Тхъаусыхэ тхылъым итын фаер:

1) къэралыгъо фэлэ-фашлэр зыгъэцӀкӀэрэ къулыкӀум, а къулыкӀум илофышлэ е къэралыгъо къулыкӀушлэм иунашъо ыкӀи изекӀуакӀэ зэримыгъэрэзагъэхэм къыхӀэкӀэу тхъаусыхэ тхылъ зыфызэхъагъэуцагъэм ыцӀэ;

2) закыфэзыгъэзагъэм ылъэкӀуацӀэ, ыцӀэ, ятацӀэ, зыщыпсэурэ чыплӀэм ехылылэгъэ къэбархэр; закыфэзыгъэзагъэр юридическэ лицэу щытмэ — ащ ыцӀэ, зыдӀщыцӀэ чыплӀэм ехылылэгъэ къэбархэр, джаш фэдэу телефоным иномерэу, электрон почтэм иадресэу (ащ фэдэу щылэ хъумэ), почтӀэ адресэу джэуапыр зэрӀэкӀагъэхъажын алъэкӀыштыр;

3) ГъэлорышлӀпӀэм, ащ илофышлэ е къэралыгъо къулыкӀушлэм яунашъохэу ыкӀи язекӀуакӀэхэу зыфӀтхъаусыхэхэрэм яхылылэгъэ къэбархэр;

4) ГъэлорышлӀпӀэм, ащ илофышлэ е къэралыгъо къулыкӀушлэм унашъоу ышлыгъэм ыкӀи изекӀуакӀэ ымыгъэрэзэхэр къызыхӀэкӀыгъэр. Закыфэзыгъэзагъэм имырэзэныгъӀэкӀэ лӀубытыплӀэ къызыфшышлыгъэ документхэр е ахэм якопиэхэр арихыплӀэн ылъэкӀышт.

6. ГъэлорышлӀпӀэм илофышлэу тхъаусыхэ тхылхэм ахӀплӀэнхэу полномочие зилэр тхъаусыхэ тхылхэу ГъэлорышлӀпӀэм къыӀэкӀахъэрэм мӀфӀэ 15-м къыкӀоцӀ хӀплӀэн фае. ГъэлорышлӀпӀэм, ащ илофышлэ документхэр аштӀэнхэу, хэукъоныгъэхэр агъэтэрэзыжынэу зэрамыдагъэмкӀэ е ащ фэдэ гъэтэрэзыжынхэр зашынхэу фӀе пӀальэр зэрауӀуагъэмкӀэ тхъаусыхэхэ зыхъукӀэ, — мӀфӀэ 5-м къыкӀоцӀ ащ фэдэ тхъаусыхэхэм ахӀплӀэн фае.

7. Тхъаусыхэ тхылъым зыхӀплӀахӀэкӀэ, ГъэлорышлӀпӀэм мыщ фэдэ унашъохэм яз ештӀэ:

1) унашъоу аштӀэгъагъэр тырехыжы, документхэм хэукъоныгъэу ахэхъухъагъэхэр егъэтэрэзыжыхы, Урысые Федерацием ишӀпхъэ правовой актхэмрэ Урысые Федерацием ишӀолъырхэм яшӀпхъэ правовой актхэмрэ къащыдӀмылпытӀэгъэ ахъщэм къафырегъэгъэзэжы е нэмыкӀ шыкӀлэкӀэ тхъаусыхэ тхылъым ит зэгурымылӀоныгъэхэр зешӀуехых;

2) тхъаусыхэхэрэм илъӀэу фигъэцӀкӀэрӀэп.

8. Зигугъу къэтшыгъэ унашъор заштагъэм къыкӀлӀыкӀорэ мафӀэм нахъ мыгъужоу тхъаусыхэ тхылъым зэрэхӀплӀагъэм икӀлӀуххэмкӀэ джэуапыр тхылхэу е электронкӀэкӀэ закыфэзыгъэзагъэм лӀагъэхъажы.

9. Тхъаусыхэ тхылъым хӀплӀэхэ зэхъум административнэ хэукъоныгъэхэр ашыгъэхэу е бзӀджӀагъэхэр зэрахъагъэу загъэунафӀыкӀэ, тхъаусыхэ тхылхэм ахӀплӀэнхэу полномочие зилӀэм материалэу лӀкӀлӀхъэр лъэтемытӀэу прокуратурэм иорган лӀагъэхъахъ.»;

2) къэралыгъо фэлэ-фашлэу «ШӀкӀонхэмкӀэ зэзэгъыныгъэхэр адӀшыгъэнхэр (ащ фэдэ зэзэгъыныгъэхэр адашынхэм ифитыныгъэ къызытышт аукционхэр зэхэцӀгъэнхэри ахэм къахиубытӀэу)» зыфилорэр Адыгэ Республикэм псэушхъэхэмрэ псы биологии къэкӀуа-

плӀэхэмрэ якъэухъумэнкӀэ ыкӀи ягъэфедэнкӀэ и ГъэлорышлӀпӀэ ыгъэцӀкӀэнымкӀэ Административнэ регламентэу Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ 2012-рэ илъэсым шӀекӀогъум и 6-м ышлыгъэ Указу N 205-р зытетэу «ШӀкӀонхэмкӀэ зэзэгъыныгъэхэр адӀшыгъэнхэр (ащ фэдэ зэзэгъыныгъэхэр адашынхэм ифитыныгъэ къызытышт аукционхэр зэхэцӀгъэнхэри ахэм къахиубытӀэу)» зыфилорэр Адыгэ Республикэм псэушхъэхэмрэ псы биологии къэкӀуаплӀэхэмрэ якъэухъумэнкӀэ ыкӀи ягъэфедэнкӀэ и ГъэлорышлӀпӀэ ыгъэцӀкӀэнымкӀэ Административнэ регламентыр ухэсыгъэным ехылылагъ» зыфилорэмкӀэ аухэсыгъэм (Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуыгъагъэхэр, 2012, N 11; 2013, N 10) мыщ фэдэ зэхьоклыныгъэхэр фэшлыгъэнхэу:

а) а I-рэ разделым ия 3-рэ подраздел ия 3.5-рэ пункт кӀуачӀэ имылъжыу лытӀэгъэнхэу;

б) я II-рэ разделым:
— ия 5-рэ подраздел я 2.1-рэ, я 5.1-рэ подпунктхэр хэгъэхъогъэнхэу ыкӀи ахэр мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«2.1) 2008-рэ илъэсым тыгъэгъазэм и 25-м аштӀэгъэ Федеральнэ законэу N 273-р зытетэу «Къольхъэ тын-лхыным пэуцужыгъэным ехылылагъ» зыфилорэр (Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуыгъагъэхэр, 2008, N 52 (а 1-рэ лӀахъ), я 6228-рэ ст.);»;

«5.1) Урысые Федерацием и Правительствэ 2011-рэ илъэсым жьоныгъуакӀэм и 16-м ышлыгъэ унашъоу N 373-р зытетэу «Къэралыгъо пшъэрылхэм ягъэцӀкӀэнкӀэ административнэ регламентхэмрэ къэралыгъо фэлэ-фашлэхэм язэхэцӀэнкӀэ административнэ регламентхэмрэ къызэрэхыхэрэм ыкӀи зэраухэсыхэрэм яхылылагъ» зыфилорэр (Урысые Федерацием ихэбзэгъэуцугъэ зэхэуыгъагъэхэр, 2011, N 22, я 3169-рэ ст.);»;

— я 6-рэ подразделым ия 6.4-рэ пункт ия 2-рэ подпункт гуцылэхэу «(къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэр агъэцӀкӀэнхэм пае къэралыгъо хӀбзӀахъэу алахыхэрэм яхылылэгъэ документхэмрэ къэбархэмрэ алӀкӀэгъэхъэгъэнхэмкӀэ мы разделым ия 6-рэ подраздел ия 3-рэ пункт ия 2-рэ подпункт иположенихэм 2013-рэ илъэсым щылэ мазэм и 1-м къыщегъэжыгъэу кӀуачӀэ ялӀэ мӀхъу)» зыфилорэр хэгъэкӀыжыгъэнхэу;

— я 7-рэ подразделым мыщ фэдэ гуцылӀухыгъэ хэгъэхъожыгъэнхэу: «Закыфэзыгъэзагъэм зигугъу къэтшыгъэ документхэр зэралӀэкӀимыгъэхъагъэр къэралыгъо фэлэ-фашлэр къыфамыгъэцӀкӀэнымкӀэ лъапсэ хъурӀэп.»;

— я 17-рэ подразделыр хэгъэхъогъэнхэу ыкӀи ар мыщ тетэу къэтыгъэнхэу:

«17. Къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэмкӀэ гупчэхэм къэралыгъо фэлэ-фашлэр ащыгъэцӀкӀэгъэнымкӀэ, электрон амалкӀэ къэралыгъо фэлэ-фашлэр зэхэцӀгъэнымкӀэ нэмыкӀ шапхъэу щылэхэр

17.1. Къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэмкӀэ гупчэм къэралыгъо фэлэ-фашлэр шафагъэцӀкӀэныр мыщ фэдэ шапхъэхэм къащыдӀлытагъэп.

17.2. Закыфэзыгъэзагъэм фитыныгъэ иӀ официальнойнэ Интернет-сайтыр, къэралыгъо фэлэ-фашлэхэмкӀэ (пшъэрылхэмкӀэ) республикэ порталыр, федеральнэ къэралыгъо информационнэ системэу «Къэралыгъо, муниципальнэ фэлэ-фашлэхэмкӀэ (пшъэрылхэмкӀэ) портал зыкӀыр» (ыужыкӀэ портал зыкӀыр тӀозэ дгъэкӀошт) къызыфигъэфедэхэзэ, электрон шыкӀлэм тетэу лъӀэу тхылъыр е заявкэр ыкӀи ахэм акӀыгъу документхэр алӀкӀигъэхъанэу. Закыфэзыгъэзагъэм амал егъэгъотыгъэн фае электрон шыкӀлэкӀэ зэхэгъэуцогъэ за-

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ

Адыгэ Республикэм и Лышхъхъэ и Указ зауэмэ зэхъоклыныгъэхэр
афэшлыгъэнхэм ехылабэ

явкэм е лъэу тхылъым ыкӀи доку-
ментхэм якопие тырихынэу.

17.3. Лъэу тхылъыр е заявкэр ыкӀи
ахэм аклыгъу документхэу электрон
шыкӀэкӀэ кӀалэкӀхъагъэхэр мы Рег-
ламентым ия III-рэ раздел ия 2-рэ,
ия 3-рэ, ия 7-рэ подразделхэм зера-
щыгъэнэфэгъэ шыкӀэм тетэу регист-
рацие ашӀых ыкӀи ахӀплъэх.

17.4. Закыфэзыгъэзагъэм амал
рагъэгъоты кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэхэмкӀэ
(пшӀэрылхэмкӀэ) республикэ порта-
лыр, портал зыкӀыр кызыфигъэф-
дзэ, электрон шыкӀэкӀэ кӀэралыгъо
фӀэл-фашӀэр зерагъэцакӀэрэм ехыплӀгъэ
кӀэбарыр кызылӀэкигъэхъанэу. Ар
кызыэрэкӀлӀлӀлӀрэм тетэу кӀэралыгъо
фӀэл-фашӀэм игъэцӀкӀэн зэрӀклӀрэм:
лъэу тхылъыр, заявкӀмрӀ документ-
хӀмрӀ ГӀӀорышӀлӀлӀм кызыэрӀукӀэ-
хӀрэм, ГӀӀорышӀлӀлӀм испециалистӀу
кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэм игъэцӀкӀэнкӀэ
пшӀэдӀэкӀыж зыхырым лъэу тхылъым,
заявкӀмрӀ документхӀмрӀ ахӀплъэнэу
зэрӀратырэм яхыплӀгъэ кӀэбархӀр
ӀӀкӀагъахъэх.»;

в) я V-рэ разделыр мыщ тетэу кӀэ-
тыгъэнэу;

«V. ГӀӀорышӀлӀлӀм, джащ фӀдӀу ащ
иофышӀлӀхэм яунашӀохэмкӀэ ыкӀи
зэрӀзекӀуагъэхэмкӀэ (зи зерамышӀа-
гъэмкӀэ) лофыр хыкумым намыгъэ-
сӀу (хыкумыр кыхъмыхъӀу) зэрӀт-
хъаусыхӀхӀрӀ шыкӀлӀр

1. КӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр агъэца-
кӀэзэ унашӀоу аштагъэмкӀэ, ГӀӀо-
рышӀлӀлӀр, ащ иофышӀлӀхӀр зэрӀзекӀуа-
гъэхэмкӀэ (зи зерамышӀагъэмкӀэ) лофыр
хыкумым намыгъэсӀу (хыкумыр кы-
хъмыхъӀу) тхъаусыхӀхӀрӀ алыӀкӀышт.

2. Закыфэзыгъэзагъэр джащ фӀ-
дӀу мыщ фӀдӀэ лӀӀхъанхэм тхъаусы-
хӀн ылыӀкӀышт:

1) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр кызыэр-
фагъэцӀкӀэштӀым ехыплӀгъэ лъӀлӀр
затхын фӀегъэ лӀлӀлӀр зауӀкӀокӀэ;

2) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр загъэцӀ-
кӀэн фӀегъэ лӀлӀлӀр зауӀкӀокӀэ;

3) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр агъэцӀкӀэ-
нымкӀэ Урысые Федерацием ишӀпхъэ
правовой актхэм, Урысые Федераци-
ем ишӀолыӀрхэм яправовой актхэм
кыщыдӀмылтыгъэ документхӀр кыри-
хыплӀнхӀ фаеу кызыралокӀэ;

4) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр агъэцӀкӀэ-
нымкӀэ Урысые Федерацием ишӀпхъэ
правовой актхэм, Урысые Федераци-
ем ишӀолыӀрхэм яправовой актхэм
кыщыдӀмылтыгъэ документхӀр Ӏахынэу
замыдӀкӀэ;

5) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр кыфагъэ-
цӀкӀэнэу замыдӀкӀэ — ащкӀэ Ӏубы-
тыплӀу ашыгъэхӀр федеральнӀ законхэм
ыкӀи ахэм адиштӀу Урысые Федера-
цием инӀмыкӀ шӀпхъэ правовой акт-
хӀу, Урысые Федерацием ишӀолыӀр-
хэм янӀмыкӀ шӀпхъэ правовой акт-
хӀу аштагъэхэм кыщыдӀмылтыгъэ
зыхъукӀэ;

6) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр агъэца-
кӀэзэ, Урысые Федерацием ишӀпхъэ
правовой актхэм, Урысые Федераци-
ем ишӀолыӀрхэм яшӀпхъэ правовой
актхэм кыщыдӀмылтыгъэ пкӀр ытын
фаеу кызыралокӀэ;

7) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр агъэца-
кӀэзэ документхӀу кырахылабӀгъэхэм
ахӀхъуагъэ хӀуконыгъэхӀр ГӀӀоры-
шӀлӀлӀм, ащ иофышӀлӀ агъӀтӀрэзыжынэу
замыдӀкӀэ е ащ фӀдӀэ хӀуконыгъэ-
хӀр загъӀтӀрэзыжын фӀе лӀлӀлӀр
зауӀкӀокӀэ.

3. ТхъаусыхӀ тхылъыр электрон
шыкӀэкӀэ ГӀӀорышӀлӀлӀм ӀӀкӀагъахъан
фае.

4. ТхъаусыхӀ тхылъыр почтӀкӀэ,

официальнӀ Интернет-сайтыр, Адыгэ
Республикэм кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэ-
хэмкӀэ (пшӀэрылхэмкӀэ) и Регион
портал, портал зыкӀыр кызыфагъэ-
федӀхӀзэ, кӀэралыгъо, муниципальнӀ
фӀэл-фашӀэхӀр зыгъэцӀкӀэрӀ гупчӀмкӀэ
алӀкӀагъахъан алыӀкӀышт е джащ фӀ-
дӀу еж цыфми ышӀхъӀкӀэ арихыплӀн
ылыӀкӀышт.

5. ТхъаусыхӀ тхылъым итын фае:

1) кӀэралыгъо фӀэл-фашӀэр зыгъэцӀ-
кӀэрӀ кыулыкӀум, а кыулыкӀум иофышӀлӀ
е кӀэралыгъо кыулыкӀушӀм иунашӀо
ыкӀи изекӀуакӀэ зӀримыгъӀрэзагъэхэм
кыхӀкӀӀу тхъаусыхӀ тхылъ зыфызӀ-
хагъэуцагъэм ыцӀлӀ;

2) закыфэзыгъэзагъэм ылыӀкӀуацӀлӀ,
ыцӀлӀ, ятацӀлӀ, зыщыпсӀурӀ чыплӀм ехы-
плӀгъэ кӀэбархӀр; закыфэзыгъэзагъэр
юридическӀ лицӀу щытмӀ — ащ ыцӀлӀ,
зыдӀцылӀ чыплӀм ехыплӀгъэ кӀэбархӀр,
джащ фӀдӀу телефонным иномерӀу,
электрон почтӀм иадресӀу (ащ фӀдӀэ
щылӀ хъумӀ), почтӀ адресӀу джӀуа-
пыр зӀрӀӀӀкӀагъахъахъан алыӀкӀышт;

3) ГӀӀорышӀлӀлӀм, ащ иофышӀлӀ е
кӀэралыгъо кыулыкӀушӀм яунашӀохӀу
ыкӀи изекӀуакӀэхӀу зыфӀтхъаусыхӀхӀрэм
яхыплӀгъэ кӀэбархӀр;

4) ГӀӀорышӀлӀлӀм, ащ иофышӀлӀ е
кӀэралыгъо кыулыкӀушӀм унашӀоу
ышыгъэм ыкӀи изекӀуакӀэ ымыгъӀр-
зӀнхӀр кызыхӀкӀыгъэр. Закыфэзыгъэ-
загъэм имыӀрзӀзӀныгъӀкӀэ ӀубытыплӀ
кызыфишыгъэ документхӀр е ахэм
якопиехӀр арихыплӀн ылыӀкӀышт.

6. ГӀӀорышӀлӀлӀм иофышӀлӀу тхъа-
усыхӀ тхылъхэм ахӀплъэнэу полномочие
зылӀр тхъаусыхӀ тхылъу ГӀӀорышӀлӀлӀм
кыӀӀӀкӀахъэрэм мӀфӀэ 15-м кыкӀлоцӀ
хӀплъэн фае. ГӀӀорышӀлӀлӀм, ащ
иофышӀлӀ документхӀр аштӀэнэу, хӀ-
уконыгъэхӀр агъӀтӀрэзыжынэу зера-

мыдагъэмкӀэ е ащ фӀдӀэ гъӀтӀрэзы-
жынхӀр зашынхӀ фӀе лӀлӀлӀр зера-
укуагъэмкӀэ тхъаусыхӀхӀ зыхъукӀэ,
— мӀфӀи 5-м кыкӀлоцӀ ащ фӀдӀэ тхъа-
усыхӀхэм ахӀплъэн фае.

7. ТхъаусыхӀ тхылъым зыхӀплӀа-
хӀкӀэ, ГӀӀорышӀлӀлӀм мыщ фӀдӀэ унашӀо-
хэм яз ештӀэ:

1) унашӀоу аштӀэгъагъэр тырехыжы,
документхэм хӀуконыгъӀу ахӀхъуа-
гъэр егъӀтӀрэзыжы, Урысые Феде-
рацием ишӀпхъэ правовой актхӀмрӀ
Урысые Федерацием ишӀолыӀрхэм
яшӀпхъэ правовой актхӀмрӀ кыщы-
дӀмылтыгъэ ахъӀм кыафӀрегъэ-
гъӀзӀжы е нӀмыкӀ шыкӀэкӀэ тхъау-
сыхӀ тхылъым ит зӀгурымылоныгъэхӀр
зӀшӀуехых;

2) тхъаусыхӀхӀрэм илӀӀӀу фигъэ-
цакӀӀрӀ.

8. Зигугъу кӀӀтшыгъэ унашӀор заш-
тагъэм кыкӀӀӀыклӀорӀ мӀфӀэм нахъ
мыгужӀоу тхъаусыхӀ тхылъым зӀрӀ-
хӀплӀагъэм икӀӀуухӀмкӀэ джӀуапыр
тхыгъӀу е электронкӀӀэ закыфэзыгъэ-
загъэм ӀӀкӀегъахъажы.

9. ТхъаусыхӀ тхылъым хӀплӀӀхӀ
зӀхъум административнӀ хӀуконыгъэ-
хӀр ашыгъэхӀу е бзӀджӀшӀагъэхӀр
зӀрахъагъӀу загъӀунӀфыкӀэ, тхъаусыхӀ
тхылъхэм ахӀплъэнэу полномочие зылӀм
материалӀу ӀӀкӀӀӀхӀр лӀӀтемытӀу
прокуратурӀм икӀулыкӀу ӀӀкӀегъахъэх.».

2. ОфициальнӀу кызыхаутыр мӀфӀэм
щегъӀжагъӀу мы Указым кӀуачӀлӀ илӀ
мӀхъу.

**Адыгэ Республикэм
и Лышхъхъэ
ТХЪАКӀУШЫНӀ АспӀан**

кӀ. МыекъуапӀ,
тыгъӀгазӀм и 11, 2013-рӀ ильӀс
N 153

Адыгэ Республикэм и Закон

2014-рӀ ильӀсымкӀэ ыкӀи 2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀзыу лӀлӀӀӀкӀэ Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ бюджет ехылабӀ

Адыгэ Республикэм и КӀэралыгъо Совет — ХасӀм 2013-рӀ ильӀсым тыгъӀгазӀм и 11-м ыштагъ

**А 1-рӀ статья. 2014-рӀ ильӀсымкӀэ
ыкӀи 2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀ-
зыу лӀлӀӀӀкӀэ Адыгэ Республикэм
иреспубликӀэ бюджет гъӀпсыкӀӀу илӀ-
щтыр**

1. 2014-рӀ ильӀсымкӀэ Адыгэ Рес-
публикэм иреспубликӀэ бюджет мыщ
фӀдӀэ гъӀпсыкӀӀэ илӀу ухӀсыгъӀнӀу:

1) пстӀумкӀи сомӀ мин 12107629.3-рӀ
хъурӀ хахъо ащ илӀнӀу кырадзӀ, ащ
хӀхъӀх сомӀ мин 6957193.8-рӀ хъурӀ
хӀбзӀлахъ, мыхӀбзӀлахъ хахъохӀр, сомӀ
мин 5150435.5-у зӀкламыгъӀкӀожыщтыр;

2) Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ
бюджет пстӀумкӀи хъарджӀу сомӀ
мин 12427354.1-рӀ ышӀынӀу;

3) Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ
бюджет сомӀ мин 319724.8-м фы-
щыкӀӀнӀу.

2. 2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀ-
зыу лӀлӀӀӀкӀэ Адыгэ Республикэм ирес-
публикӀэ бюджет мыщ фӀдӀэ гъӀпсыкӀӀэ
илӀнӀу ухӀсыгъӀнӀу:

1) 2015-рӀ ильӀсым Адыгэ Респу-
бликэм иреспубликӀэ бюджет пстӀумкӀи
сомӀ мин 11946240.7-рӀ, 2016-рӀ ильӀ-
сым сомӀ мин 11457981.1-рӀ хахъо
илӀнӀу кырадзӀ;

2) 2015-рӀ ильӀсым Адыгэ Респу-
бликэм иреспубликӀэ бюджет пстӀумкӀи
хъарджӀу ышӀыщтыр сомӀ мин
12853084.7-рӀ, ащ хӀхъӀх сомӀ мин
297709.8-рӀ хъурӀ хъарджӀхӀу аухӀсы-
гъахӀхӀр; 2016-рӀ ильӀсым Адыгэ
Республикэм иреспубликӀэ бюджет
пстӀумкӀи хъарджӀу ышӀыщтыр сомӀ
мин 12223285.4-рӀ, ащ хӀхъӀх сомӀ
мин 563321.5-рӀ хъурӀ хъарджӀхӀу
аухӀсыгъахӀхӀр.

3) 2015-рӀ ильӀсым Адыгэ Респу-
бликэм иреспубликӀэ бюджет сомӀ мин
906844.0-м, 2016-рӀ ильӀсым сомӀ мин
765304.3-м афыщыкӀӀнӀу.

**Я 2-рӀ статья. 2014-рӀ ильӀсымкӀэ
ыкӀи 2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀ-
зыу лӀлӀӀӀкӀэ Адыгэ Республикэм
иреспубликӀэ бюджет хахъоу илӀщтыр**

1. УхӀсыгъӀнӀу:

1) 2014-рӀ ильӀсымкӀэ Адыгэ Рес-
публикэм иреспубликӀэ бюджет хахъоу
илӀщтыр мы Законом игуадзӀу N 1-м
диштӀу;

2) 2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀ-
зыу лӀлӀӀӀкӀэ Адыгэ Республикэм ирес-
публикӀэ бюджет хахъоу илӀщтыр мы
Законом игуадзӀу N 2-м диштӀу.

2. 2014 — 2016-рӀ ильӀсхэм Ады-
гэ Республикэм иреспубликӀэ бюджет
ихахъохэмкӀэ кӀӀкӀуапӀлӀхӀр:

1) Урысые Федерацием и Бюджет
кодекс, 2013-рӀ ильӀсым тыгъӀгазӀм
и 2-м аштӀгъэ ФедеральнӀ законӀу
N 349-р зытӀтӀу «2014-рӀ ильӀсымкӀэ
ыкӀи 2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀ-
зыу лӀлӀӀӀкӀэ федеральнӀ бюджетым
ехылабӀ», Адыгэ Республикэм и За-
конӀу 2008-рӀ ильӀсым мӀлылфӀэгъум
и 8-м аштагъӀу N 161-р зытӀтӀу «Бюд-
жет лофыр Адыгэ Республикэм зӀрӀ-
щыгъӀпсыгъэм ехылабӀ» зыфилохӀрэм
адиштӀу хӀбзӀлахъхэм, угъоинхэм ыкӀи
мыхӀбзӀлахъ федӀхэм кыахӀкӀырӀ ха-
хъохӀр;

2) зӀкламыгъӀкӀожынӀу хъатырӀу
кӀалӀкӀӀхъӀр ахъӀхӀр.

3. БлӀкыгъэ ильӀсхэм кӀатенӀгъӀгъэ
дебитор чыфӀр зытырагъӀкыжынӀым
пае Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ

бюджет имылӀку зылӀкӀахъэхӀрэм яли-
цевой счӀтхэм мылӀкоу кыарыхъӀрӀр
зӀрӀщытӀу блӀкӀ имылӀу Адыгэ Рес-
публикэм иреспубликӀэ бюджет ихахъо
хагъахъажын фае.

4. Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо
унитар предпрӀятиехэм яфӀдӀэ ипро-
цент 50-р ары 2014 — 2016-рӀ ильӀсхэм
Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ бюджет
рагъахъан фаер.

5. Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо
унитар предпрӀятиехэм хӀбзӀлахъхӀмрӀ
шӀокӀ зимылӀ нӀмыкӀ угъоинхӀмрӀэ за-
тыхӀэ нӀуж фӀдӀу кыафанӀрэм щыщ
Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ бюджет
ильӀсӀу итым ибӀдзӀзогъу мӀзӀ и 1-м
нӀс рагъахъанӀу гъӀнӀэфӀгъӀнӀу.

**Я 3-рӀ статья. 2014-рӀ ильӀсымкӀэ
ыкӀи 2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀзыу
лӀлӀӀӀкӀэ Адыгэ Республикэм ирес-
публикӀэ бюджет ихахъохэм яадми-
нистратор шъхӀӀлӀхӀмрӀ ар мылӀ-
коу зыфыщыкӀӀщтыр кызыхӀкӀышт
кӀӀкӀуапӀлӀхэм яадминистратор шъхӀӀ-
лӀхӀмрӀ**

1. УхӀсыгъӀнӀу:

1) 2014-рӀ ильӀсымкӀэ ыкӀи 2015-рӀ,
2016-рӀ ильӀсхэм ячӀзыу лӀлӀӀӀкӀэ
Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ бюджет
ихахъохэм яадминистратор шъхӀӀлӀхэм
— Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо
хабзӀ иорганхэм яспискӀэ мы Зако-
ным игуадзӀу N 3-м диштӀу;

2) Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ
бюджет ихахъохэм яадминистрато-
р шъхӀӀлӀхэм ыкӀи (е) яадминист-
раторхэм (Адыгэ Республикэм ирес-
публикӀэ бюджет имылӀку зыгъӀзекӀо-
хӀрэм (зылӀкӀӀхӀрэм) яспискӀэрӀ якод-

хӀмрӀ мы Законом игуадзӀу N 4-м
диштӀу;

3) 2014-рӀ ильӀсымкӀэ ыкӀи 2015-рӀ,
2016-рӀ ильӀсхэм ячӀзыу лӀлӀӀӀкӀэ
федеральнӀ бюджетым кыахӀкӀырӀ
федӀхэм яадминистратор шъхӀӀлӀхэм
— Адыгэ Республикэм икӀэралыгъо
хабзӀ иорганхэм яспискӀэ мы Зако-
ным игуадзӀу N 5-м диштӀу.

2. 2014-рӀ ильӀсымкӀэ ыкӀи 2015-
рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀзыу лӀлӀӀӀкӀэ
Адыгэ Республикэм иреспубликӀэ бюджет
мылӀкоу зыфыщыкӀӀщтыр зӀрӀрагъӀку-
жыщтыр кӀӀкӀуапӀлӀхэм яадминистратор
шъхӀӀлӀхэм яспискӀэ мы Законом игу-
адзӀу N 6-м диштӀу ухӀсыгъӀнӀу.

**Я 4-рӀ статья. Бензиным, дизель
гъӀстыныпхъэм, дизель ыкӀи (е) кар-
бюратор (инжектор) двигатӀльхэм апае
мотор дагъэхэм атыралхъӀрӀ ак-
цизхэм кыахӀкӀырӀ федӀр цыф псӀ-
упӀлӀхэм, муниципальнӀ ыкӀи кӀӀлӀ
койхэм зӀратырагуащӀрӀр**

Адыгэ Республикэм и ЗаконӀу 2008-
рӀ ильӀсым мӀлылфӀэгъум и 8-м аш-
тагъӀу N 161-р зытӀтӀу «Бюджет лофыр
Адыгэ Республикэм зӀрӀщыгъӀпсыгъэм
ехылабӀ» зыфилорӀм кызырӀщыдӀ-
лытагъэм тетӀу 2014-рӀ ильӀсым ыкӀи
2015-рӀ, 2016-рӀ ильӀсхэм ячӀзыу лӀлӀӀӀ
бензиным, дизель гъӀстыныпхъэм, ди-
зель ыкӀи (е) карбюратор (инжектор)
двигатӀльхэм апае мотор дагъэхэм аты-
ралхъӀрӀ акцизхэм кыахӀкӀырӀ федӀр
цыф псӀупӀлӀхэм, муниципальнӀ ыкӀи
кӀӀлӀ койхэм атырагӀошӀн фае мы За-
коном игуадзӀу N 7-м диштӀу.

(Джыри кыкӀӀӀыкӀошт).

(Къызыкълэуыкълорэр
щылэ мазэм и 25-м
къыдэкълэуыгъэ номерым ит).

Щэшлэ-Ергъукъо Шамсэт иусэхэу прозэкълэ тхыгъэхэр — яжанрэ ыкли ястилистикэ мэхъанэ купкыклэ — философскэ гупшыс. Ауми, ахэм бэ къытфалуатэрэр: цыфым, ащ игурышэхэм, зэфэшхыаф дунайхэм, Тхъэм къыгъэшлыгъэ псэ зыпытхэм ыкли зыпымытхэм, шүлпэгъуныгъэм, нѳбжыкълэм ыгу ихыкълыхэрэм, гушы-лэм уигъэплъэхъун зэрилпэкълышттым ыкли гузэхашлэм зы-зэрихъокълэу къызэрэхэкълэрэм яхылаагъэу — зэхэуытагъэу штагъэмэ, тапашхъэ итыр дунаим гушхоу хаплъэрэ цыфэу зыгу зэкълэми афызэлухыгъэр ары — джарыба анахъ агъэлапкъэу, псэ зыпыти, зыпымыти къэзыгъэшлыгъэ Тхъэм

хуыгъэ-шлэгъабэу природэм къыхъуэхъэхэрэр щызэхэуыгъэуагъэх. Мыщ фэдэ гушылэхэмкълэ ар къырегажъэ: «Мы мафэр клэух зимылэ илээсым фэд». Мафэр арэуштэу клыхъэу къызыкълыщыхурэр а уахътэм къыклоцл хуыгъэ-шлэгъабэу къызэрэзэкълэ-лъыкълуагъэр ары: зимышлэжъэу тыгъэр ошъуапщэхэм ябэныжы, зэпымыужъэу зэ ошх къещхы, зэ ос къесы., тыгъэр къыкълэу, ылэ-инэбзый фэбэхэмкълэ чыгум къытелэбагъ. «Сэ джыри сыщыл, умыщын». Ауми, ошъопщэ шүлцлэхэр лэсагъэхэп, ос къесы, ошх къещхы, ари имыкълужъэу пхырилыгъукълэу жьыбгъэ чыылэ лъэш къепщэ, — зэкълэ ахэм зэралпэкълэу апэуцужьы къэ-зыуцухъэхэрэ дунаир — жьыбгъэм чыгъхэр лъэшэу еуфэх, пхъашэу къыпэуцужьырэ клуачлэхэр ыгу темыфэхэу. Ошъуа-

кълыхнэ плъэкълышт шыклэ-амалхэр пчэгъабэу зэрэхъухэрэр. Мыщ дэжым авторым инэплъэгъу ригъэкълыхэрэп сюжетыр къызэлэхуыгъэ зэрэхъурэм идэхэгъэ, ащ къэгъэзэплэ цыкълу нэмылэми зыщыфэхъурэм, герой бзылъфыгъэм ыгу изытетрэ природэу хъотлэ-бжъатлэрэм инэшанэхэмрэ къытегъэлъэгъух. Щэшлэ-Ергъукъо Шамсэт джыри нахъ пытэу символическэу зэрэпхых гушхуагъэмрэ къэзыуцухъэрэ дунаимрэ ренэу зэрэзэпэуцужьхэрэр — уашъомрэ чыгумрэ, нэфынэмрэ шүнкълымрэ, фэбэмрэ чыылэмрэ, чэщымрэ мафэмрэ — Шүмрэ Емрэ ятеплэ символическэу къэзыгъэ-лъагъохэрэр егъашлэми зэрэ-зэпыщытхэр. Мыщ дэжым къы-шылогъэн фае а идеер Щэшлэ-Ергъукъо Шамсэт иминиаторэхэм ягупшысэ ылъэпсэ шхъалэхэм ащыцэу зэрэщытыр. Ау

лософие мэхъанэ зыкълэуытхыд. Ынэ сьд къыпэ-шлофагъэми, зэхимыдзэу, зы-къозыупкълэрэ цыф нэпсые-хэм усаклор ягъи. Джащ фэдэу зыгъо мыхъугъэм (мыш дэ-жым мылэрысэхэм) фэбгъэ-дэнхэ плъэкълыштых цыфхэм яшэн-зекълуакълэхэр, яеплъыкълэ-еклоллакълэхэр, ежъхэм язэфы-щытыкълэхэр, зэблэуныгъэр, шүлпэгъуныгъэр — цыфым ищылэныгъэкълэ мэхъанэшхо зилэ лофыгъо пстэури. Цыфыр ылэ-кълэу къырыкълэуытхэм икълуакълэ хэ-мыгупшысыхъагъэу хъун ылъэ-кълышт: зизэшлохыгъо мыхъугъэ лофыгъохэм пэсацэу афемы-жъэнхэу, апэрапшлэу ащ егуп-шысэхнэу, яшлэш къыралолэнэу тхаклом регъэблаагъэх. Обра-зым мэхъаныбэу къебгъэтын зэрэплъэкълышттым игупшысэ фэгъэзагъэх гушылэхэр. Зэрэ-сауу штагъэмэ, сурэтэу усаклор

гъагъ пэпчэ уцыпс лэшлуи, уцыпс дыджи зэдыхэлъых. Узэрекълуалэрэм еллытыгъ къыуитытхыр: щэнаута — зыкъыриухъумэнэу, лэшлуа — къыодэхашлэу» (н. 25). Фи-лософие гупшысэм имэхъанэ икълуакълэ гу лыптэу текстым къыхъы, ары паклошъ, а мэхъанэр нахъ тэрэзэу шхъаагъ зэхихыным, къыгурылоним пае щысэ къызэрыкълэхэр егъэфедэх. Ежъ идеер ащ фэдэу къы-зэрыкълэу, ары паклошъ, мэхъаныбэу илэу, куоу гъэпсыгъэ ыкли зыфэгъэхыгъэр ер, зэ-кълэри зэбгырызыныр къызып-къырыкълэрэ пцыр къызэтэлэ-жэгъэн, зэщызыгъэкълэхэр зекълуакълэхэм апэуцужьыгъэным, цыфыр къызыфэхъуыгъэр ылъэ-цэкълэн ылъэкълыным пае щылэ-ныгъэм, шүлшэным акълуачлэхэр зэкълэуауцогъэнхэ зэрэфаер ары.

лофыгъоу къалэтырэмкълэ шү-лъэгъуныгъэм фэгъэхыгъэу плытэн плъэкълышт произве-дениэхэр пштэхэми, гупшысэм илэкълэу художественнэ куль-турэрэ игъэпсыкълэрэ къэзыты-хэрэр философии гупшысэр ары. Природэм къыщыхурэ хуыгъэ-шлагъэхэр ежъ къызэрэпкъыры-кълыхэрэм фэдэу, мыхъами шү-лъэгъу гузэхашлэу лъэшхэр къызыщызэлэхуыгъэхэр природэм, зэкълэу дунаим япхыжыгъэх. Сыда плэмэу дунаир зыкълэу гъэпсыгъэ ыкли ащ щыпсэурэ цыфыр хэгъэушхъафыкълыгъэу, а зы пшъэхъум изы пшъэхъунэу ары зэрэщытыр.

Апэрэ чэзыоу поэтессэр къызытегушылэрэр шүлпэгъу-ныгъэу ежъ игузэхашлэкълэу зэрэпылэшхурэм имызакъоу, ар илэпылэгъоу зыгорэ зыгъэпсын зылъэкълэрэр ары; шүлпэгъуны-гъэр зыфэбгъэдэн плъэкълыштхэр лэжыгъацэу чыгум рагъэклэ-гъэр ары — ар къыхэкълынышъ, ежъ фэдэу «шүлпэгъуныгъыпшъ» къытын фае. Поэтессэм зы-гугъу къышлырэ шүлпэгъур зы-ми пэпшын умылъэкълын шү-хъафтынэу Тхъэм цыфхэм къареты. Ар уинасып къыхъыни, къымыхъыни ылъэкълышт, о узэрэфэе шыкълэм е зыгорэм ыгу къызэрэпылэдагъэм те-тэу ар «бгъэпсын» плъэкълынэу щытэп. Щылэныгъэр къэзы-гъэпсыр ащ фэдэу шүлпэгъум ыкълэу лэпхъапэу герой бзылъ-фыгъэм илэкълэу дунае къы-зэпегъэнэфы. Ащ фэдэу зымы фэмылорышлэу, ежъ ылъэхэкълэу зыфэшъыпкъэжъ шүлпэгъу-ныгъэр ары нылэп щылэныгъэр къэзыгъэпсын фитыр ыкли къэ-зыгъэпсыныр зипшъэрылыр. Ауми, природэм цыфым, шү зылъэгъурэ цыфым, игузэ-хашлэу ишъэфхэм яшъэфжыкълым илоф къыхэлхъэ, ащкълэ ар ушэтэу макълэу къызэрэхэкълэ-рэр: герой бзылъфыгъэр ты-гъэпс мафэм фэдэу дунаим гушлуагъом зэпышстагъэу, чэ-фэу, шү ылъэгъурэм ылъэ хэт буквэ пэпчэ ылштэмэ, ежъ зыкълэхъопсырэ шлогыоныгъэхэр поэмэу псау плэми хъунэу къы-угупшысэу щысыгъ; зэкълэм, къэ-хъуыгъэр къыгурымылоу, зэхэ-къутэ мэкъэшхохэр къэлугъэх, зэкълэри къэзэрэгъэхыыгъ, къэ-зэрэгъэкълэуыгъ. «Ау сыда ху-гъэр?.. Сидунай шүнкълы къэхъу, онтэгъу дэдэу пщэ шүлцлэшхохэр къытшхъарэ-хъэ. Пцлэу сылэхъу — щылэп, згъотрэн — сэгупклантлэ. Ощхыбышхом ытхъалэным сытештыхъ...» (н. 42).

(Джыри къыкълэуыкълэуытхыд).

Адыгэ поэзием инепэрэ лъапсэхэр

Щэшлэ
Казбек

къыдигъэхъуыгъэу хэлъыр, а Тхъэр ары шъыпкъ акълыл зэ-ритыгъэу цыфэу гупшысэм ыкли ыгу ягъун зылъэкълэрэр къэ-зыгъэхъуыгъэр.

Щэшлэ-Ергъукъо Шамсэт иусэхэу прозэкълэу тхыгъэхэм ахэолпагъоу щылэныгъэм инэ-фынэ, имэшлэбзый, мафэу къэс цыфыр зыхэт щылэныгъэм гуфалпэу ухэмыплъэу плъэгъун умылъэкълышт гушлуагъохэр угу къагъэкълыжыкълэу, щылэ а гу-шлуагъохэр ыкли уямыплъэкълэу ахэр дэхэ дэдэх, зыфэбгъэ-дэнхэ плъэкълыштхэр пчыхъэ шүнкълым ошлэ-дэмышлэу жъо-гъохэчэу ошъогум къыхэкълэу-скълыкълэу, ащ лъыпытэу клэсэ-жыгъэр ары. Етлани ахэм ащыц пэпчэ, — ащ фэдэу пкъы-гъохэу, хуыгъэ-шлагъэхэу по-этессэм игупшысэхэм ахэтхэр бэ мэхъу, — епхыжыгъ гуп-шысэ зэфэхысыжъу гъэнэфэгъэм, философскэ еплъыкълэу зылыплъагъэм.

Прозэкълэу тхыгъэу миниатю-рэр ижанрэу гъэпсыкълэу зэхэ-фэгъуагъэу зэхэлъ: сурэтыр аукъодыеу къэгъэлъэгъоуэныр — зы лофыгъу, ау уапашхъэ итым фэдэу ар къэты-гъэныр ыкли ащ сюжет «фэ-шыгъэныр», геройхэр, персо-нажхэр «хэгъэуцогъэнхэр», апэрэри ятлонэрэри «апэкълэу лъыгъэкълэуэныр» зэкълэу ахэр жанрэм «ихэбзэ» гъэуцугъэ-хэм афэгъэлорышлэгъэнхэр — фэшхъаф лофыгъу. Щэшлэ-Ер-гъукъо Шамсэт текстым иусэ шыклэ, имэкъэмэ нэшанэхэр къегъэнэжыкълэу. Мыщ дэжым къэбарэу ытхырэм гузэхашлэу тхыпхъэу щыпхырищырэр хуыгъэ-шлэгъэу гъэнэфэгъэм, — рассказ-усэм лирическэу пер-сонажэу къыхафэхэрэм ягуп-шысэхэу лъэшэу зызыушъом-бгъухэрэм, ясурэт ыкли япси-хологиеу къычлэгъэщыгъэнхэм арэпхыжыкълэу. Ащи фэшхъафэу, шлоклэ имылэу поэтессэм къы-дилъытэрэр ытхырэмэу мэхъэнэ гъэнэфэгъэу зилэ философии ахэлъыныр ары. Усэ-расска-зэу «Зы маф» зыфилорэм дра-матическэу зэутэкълэрэ, яфэ-мэ-бжыкълэу зэтэзыгъэхъэрэ

пщэхэми, жьыбгъэми, ос-ое зэхэтыми ягушхоу пытагъэкълэу зи алъэкълэу къаымыгъэнагъэми, тыгъэм ахэр зэбгырыфыгъэх, нахъыпэми фэдэу ар къэшлэ-ты-жы, инэфынэрэ инэбзый фа-бэхэмрэ чыгум къыфигъэсыгъэх ыкли ащ ыужым, зэрэщытыгъэм фэдэу, зэкълэми апсэу къыпыкълэ-жыгъ — нэм къыкълэу, акълуачлэу изэу щылэным къы-фэушыжыгъэх, чыгъхэми якъэ-гъэгъэу фыжыхэри гонлаагъэхэп. Сурэтэу тапашхъэу кълуцорэр умыгъэшлэгъон плъэкълэрэп — щылэныгъэм зэрэфаблэхэрэм ыкълэу мыхъыжъу ахэтэлаагъо. Ащ къыхэкълэу авторым ифи-лософии еплъыкълэу, зэкълэри къыгъэлъэгъон, уасэу зыфишын фаем гуфалпэу зэрэплъырэр ыкли зэрилпэгъурэр, къэзы-уцухъэрэу дунаим гушхоу зэрэ-хаплъэрэр — непэу цыфхэр сьд фэдизэу кълэн хэтхэми, неущ нахъ нэфынэу ыкли нахъ гушлуагъоу хъункълэу пшлэштэп. Ар зы идееу къэуцуу нылэп, ауми, ар къэлпагъорэр джы-рэкълэу, ащ пыдзагъэу фэшхъаф гупшысэм пае мымакълэу мэхъанэу зыхэлъ гупшысэу къыт-пегъохы — сэры ар, мафэу реным гумэкълэу-гупшысэу кълэн-хэм ахэтгъэр ары зылэу фа-бэхэмкълэу лэу щызыфагъэр: хъа-забым ихылыгъэу инэу телъыр, ыгу зэрэузырэр, игукълэу цы-фым телхыкълэу плъэкълыштхэр угу шүл филъэу, игукълэу къызы-гурыбгъау, уеушымэ; е шү-лъэгъум зиакълэу зэщыфэгъэу клэлэу нѳбжыкълэуу ыкълуачлэу зыцыхъэу темылыжыкълэу бзылъ-фыгъэм илушхыпцлэу шъабэу на-сыпымрэу гушлуагъомрэу ягъо-гу къытырищэжыкълэу ылъэкълышт; е сыхъат пчэгъабэу хуыгъэу ядэжъу къыщэжэрэу бзылъфыгъэм ылэу къэнэфырэм цыхъэу фи-шымэ, ащ ишүлпэгъуу илэпы-лэгъукълэу мэзцун шүнкълым хэгъо-щыхъэгъэу дзэкълэулыр гъогу тэ-рэзым къытырищэжыкълэу ылъэ-кълышт. Миниатюрэу-гъэсэпэтхы-дэм художественнэу идеем изы телпэуу илэм ипчъагъэу ащ къышымыуцункълэу хъун, ащ къе-ушыхъаты а жанрэм ифилосо-фии гупшысэу къызэриплэты-

лофыгъоу къалэтырэмкълэу зэфэхъафхэу щыт произведе-ниэхэм гупшысэм пае усаклор къыхихыгъэу щылэныгъэу лэхым, — зэфэхысыжъу зезыхъэрэ ин-теллектуальнэу шлошым, шү-лъэгъуныгъэм фэгъэхыгъэми, къызэрыкълэу шыклэу (итеплэкълэу) природэм хаплъэми, е природэм хэтэу цыфым къеплъыми, — ахэм ялпытыгъэу, ащ дезыгъа-штерэу плышъоу илэу мэхъу. Гъэсэпэтхыдэу «Къэгъагъ» зы-филорэр, е фэшхъаф пштэ-ми, гушылэу пае, «Къушхъэу мылэрысэр», лъэпкъым иакълэ-лышлуагъэу ллэшлэгъуу пчъагъэм зэлугъэкълэу ахэолпагъоу, ахэр гупшысэу куукълэу ушъагъэх ыкли ямэхъанэкълэу зэфэхъафхэу гъэпсыгъэх. Авторым произ-ведениер зэригъэлсырэу шыклэр сюжети зилэу, хуыгъэ-шлагъэхэри къызыхафэрэу, цыф нэшанэхэри къызыщыгъэлъагъохэрэу рассказ цыкълум фэдэу ары: авторым къытфалуатэу зэлпэшъэгъухэр къеплъыхъакълэу къушхъэм кълу-гъэхэу Кавказ заом илэхъан гуш ранэжыгъэу садыжъу къы-зэрагъотыгъэр. Бэшлагъэу зы-дэмылэжъэжъхэрэу садыр ылгъэкълэу дэдэу хуыгъэу, зэхэкълыхъагъ, ауми ибэрэчэт телпэуу шлагъоу гур къегъэшхэкълэу, чыгъ тхъа-пэхэм шхъонтлэрымэр атыр-хы, къапыкълэгъэу пхъэшхъэу-мышхъэхэм къутамахэр чыгум нэсэу къырацэхыкълэу, «мылэрысэу плъыжъу дахэхэр чыгъу бы-рэхэм къыблэблэхыкълэу. Зы чыгъу секълуалэшъ, нэклэушъу-хъаплъу дахэр къыпысэчы — хафэу, ятлонэрэм секълуалэшъ — хафэу. Ящэнэрэм, япллэнэ-рэм... хафэх. Мыщ фэдиз къызыфэктълэу, гъэхъунэу дахэм ит мылэрысэхэр зэкълэу хафэх. Игъоу хуыгъэу тыкълэ-кълэу фэагъэу. Ауми, о огушлэу, къэзошыпы, къэпшыпырэр зыфэдэр къыбгъурымылоу. Гугъу хафэу тазфагу ит мылэ-рысэу матэр» (н. 25).

Тхаклор зэгупшысэрэр мылэ-рысэу хафэхэр арымырынкълэу хъун, мылэрысэу хафэу уецкъа-гъэу къыпшлэузыгъэшлырэу зэхэ-хашлэу фэгъэхыгъэуи аущтэу къэплон плъэкълышт. Мыр фи-

къытигъэлъэгъуыгъэр зыхэбгъэ-кълыжыкълэу, къэнэжырэр гъэнэ-фэгъэу шыпкъэу тапашхъэу кълу-уцорэр ары — зэлпэшъэгъу-итлэу нахъыпэм фэдэу зэ-ныбджэгъуыжъхэп, зэмыжагъэ-хэу горэм — мылэрысэу мы-джыр зэрэлыр матэр арынкълэу хъун — ахэр «зэфигъэуцыхы-гъэх». Джыри тылпыкълуатэмэ, ащ нахъу шлэгъожъу гу зылыт-терэр: а матэу мылэрысэу мы-джырхэр зэрэлырмэу къытигъэ-лъэгъурэр цыф мыло-мышлэхэу, мыгъэсагъэхэу, ашлэрэу хъати-щымылэу, ягупшысэу-гумэкълэуи чыжъэу мыплъэхэу, ящыкълэуи, ямыщыкълэуи зэхамыдзыхэу зылузылэшъэрэу хъакълэу-къокълэу мэхъаджэр угу къэзыгъэкълэуи анахъу шэн-зекълэу гохъыджэхэр къызыхафэхэу къытхэтхэр ары.

Гъэсэпэтхыдэу «Къэгъагъ» арымэ, ащ къытигъэлъэгъурэр пцыуысэу, природэм идэхэгъэу зыгъэкълэуырэу къызэрэчлэгъэ-щыгъэм, дэхагъэр зэрагъэкълэу-рэм игупшысэу ары: лэгоу-благъом зэкълэу къэгъагъэу итым лэшлэгъэу акълэтыр ежъу изакълэуи рышъу-ным пае, блэм бжъэмэтэу псаур зэтыриукълэнэу гухэлъу зыфигъэ-уцужыгъ. Ащ фэшлэу ар анахъу къэгъэгъэу дахэм епшылэшъ, елушашъэ: «А бжъэр уадэжъу къызыкълэуыбэрэу шъоу пхи-щыным пай, ар джащ фэдэу къэгъагъу пстэуи ябы-былэу».

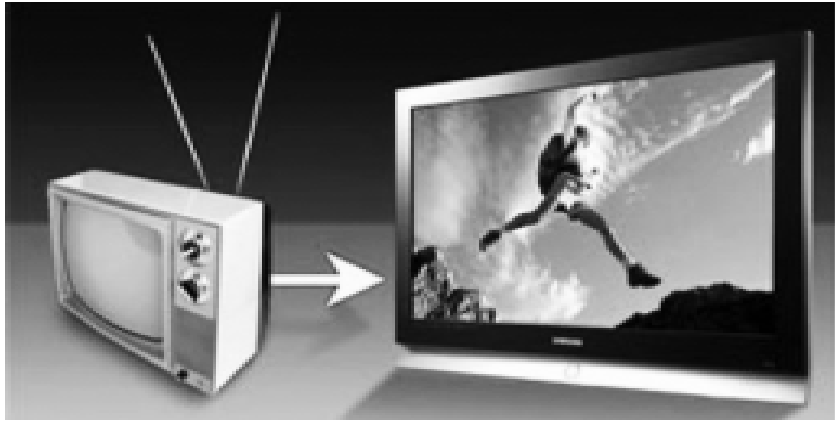
Къэгъэгъэу дахэр блэу шхъу-хъашлэм къырилуагъэхэм да-хыкълэу, бжъэр ыдэжъу къэбы-бымэ, лэшлэуныр ычылпэкълэуу щэнаут зыхэлъыр «фитлупцэу» уылбагъ. Блэр бжъэматэхэм япшылэшъ, емышлэу-шүмышлэу бжъэу нѳбжыкълэуу релэу (ежъу бжъэхэри зэщыгъэхъанхэм ыкли ахэр псы лэшлуу къызытырэу къэгъэгъэу цыкълум пыи фишын-хэм пай), ащ псы лэшлэу ычыл-пэкълэуу щэнаутыпсэу къафыхы фэдэу. Джащыгъум а бжъэр къэгъагъэм ыдэжъу мэбыбышъ, иунагъоу къэхъулэрэу тхъамыкълэ-гъом щыгуагъэу ешлэу. Мары къэгъагъэм джэуапэу бжъэм къыритыжырэр: «Зэгъашлэу, синыбджэгъу: зымы сэгъау-рэн, сешъугъурэн, ау къэ-

ШЫЛЭНЫГЭМРЭ ЗЭХЪОКЫНЫГЭХЭМРЭ

Телеканал тхьапша шъузэплъырэр?

Шылэныгэм зэхъокыныгэхэр фэхъух. Зэхэтхырэ кэбарым шлошъхуныгэ фитимыу, пшысэ дахэм едгъапшэу уахътэ кытэклуштыг. Джырэ уахътэ ахэр тинэрыльэгъух, тахэдэн тлэкынэуи амалышлхэр тилъ хъугэ. Телевизорымкля канали 2 нахъ тызэре-мыплъыштыгэр тцыгъупшэжыгэм фэд...

визор ыкля радио каналэу тилэхэр фэдитлукля нахыбэ хъушъху К. Виноградовым тигъэгъагъ. Телевизорым еплъы зышлоигъомэ ащ пае ыпкля атыщтэп. Ау цифровой телевидение кыхэзыхы зышлоигъохэм ащ фытегъепсыхыгэ телевизорхэр ащэфынхэ е джырэ уахътэ яунэхэм арыт телевизорхэм приставкэхэр апагъэуцонхэ фае.

Уасэу ар кыизэрэфяклуштыр сомэ 800-м кыщегъэжыгэу мин 3 фэдиз. Амалэу, шлоигъоныгэу ялэм елгытыгэу ащэфын альэклышт.

Цифровой телевидением кэбзэу кыизэригъэлягъорэм даклоу, нэмыкля шлуагэу хэлъыр макляп. Тигъэзетеджэмэ ялэлхэр кыдэтлытэхэзэ, ащ фэгъэхыгэу тхыгэхэр кыхэтыуытхы.

Радиомрэ телевидениемрэ якъэтынхэр алъызыгэлэсырэ Адыгэ республикэ гупчэм ипашэу Константин Виноградовым кыизэрэтилуагэу, джырэ уахътэ цифровой телевидениемрэ радиомрэ заушъомбгъу. Кыблэ шъолы-

рымрэ Темыр Кавказымрэ зызэбгъапшэхэклэ, Адыгеир ары ащ фэдэ амалхэр апэрэу зилэ хъугэр. Телевидениемкля канали 10, радиомкля 3 тиреспубликэ щагъэфедэх.

Мы илээсыр имыкыизэ теле-

КЫМЭФЭ ФУТБОЛЫР

Япчъагъи ялэпэлэсэныгъи ахэхъо

Мыекъуапэ футболымкля иклымэфэ зэлхыгэ зэнэкъокъу командэ 60-м нахыбэ хэлэжыагъ. Купишэу ахэр гошчыгэхэу апэрэ чыплэхэм афэбзнагъэх. Ятлонэрэ ыкля ящэнэрэ купхэм ахэтхэм якляух ешлэгъухэр зэраухыгэхэм шъуащитэгъэгуазэ.

Ящэнэрэ купым шызэнэкъокъухэзэ, финалым командих хэхъагъ. Анахъ лъэшыр кыхэгъэщыгъэным фэшл нэужым зэрызэ зедешлагъэх. Командэхэм чыплэу кыдахыгэр, очко пчъагэу рагъэкъугэр зэтэгъапшэх.

1. «Дорожник» — 12
2. МСПУ — 12
3. «Роверс» — 10
4. «Хьакурынэхъабл» — 4
5. «Арсенал» — 3
6. «Хьатыгъужыкыуай» — 2.

«Дорожникир» МСПУ-м зэрэ-

теклягъэм фэшл апэрэ чыплэр фагъэшъошагъ.

Купым анахъ дэгъоу щешлэгъэ футболистхэр зэхэщаклохэм кыхахыгэх. Тхьаркьохъо Мурат — «Роверс», Къошк Рустем — МСПУ, Филиппов Алексей — «Дорожник». Р. Къошкым го-гогу 28-рэ кэлапчъэм лэгуаор дидзагъ.

«Динамэр» аныхъ лъэш

Ятлонэрэ купым командэ 20 шызэнэкъокъуг. Кляух ешлэгъухэр гъэшлэгъонэу кляугъэх.

«Ошъутен-2»-р 4:1-у «Спортмастер-2»-м теклуи, ящэнэрэ чыплэр ыхыгъ. Финалым «Динамэр» «Картонтарэм» щыдешлагъ. Пчъагъэр 2:1-у «Динамэм» теклоныгэр кыдихи, ятлонэрэ купым апэрэ чыплэр кыщыфагъэшъошагъ.

Футболист анахъ дэгъухэу кыщыхахыгэхэр: Демидов Олег — «Спортмастер-2», Ллэхъусэжъ Семен — «Ошъутен-2», Датхъужъ Султан — «Картонтара», Мешуков Александр — «Динамо».

Мыекъуапэ иадминистрация физкультурэмкля ыкля спортымкля игъэлорышланлэ ипашэу Сергей

Двойниковыр хагъэунэфыкырэ чыплэхэр кыдэзыхыгэмэ, футболист анахъ дэгъумэ афэгышуагъ, шлухъафтынхэр афишлыгъэх.

Зэнэкъокъум исудья шхьалэу Пэнэшъу Мыхьамодэ кыизэрэтилуагэу, спорт псэуальэу тиреспубликэ илэхэм япчъагэ хэхъо, физкультурэм пыщагэхэри нахыбэ мэхъух. Адыгеим ирайонхэм къарыкыхэзэ, Мыекъуапэ изэлхыгэ зэнэкъокъу кьоджэ спортсменхэр зэрэхэлажэхэрэм тегъэгъушлэ.

Илээс зауэлэу узэклэлэбэжымэ, псынжым хэтхэу футбол зедешлэщыгэх, командэхэр япчъагэклэ зэрэхуштыгэхэр 45 — 40. Мэшэлахъ, джы 60-м ехъух, ешлэклэ дахэ кыагэлягъо.

Сурэтхэм арытхэр: **зэлуклягъухэм яплых; футбол ешлэх.**

ВОЛЕЙБОЛ. АПШЪЭРЭ КУПЭУ «Б»-р

Финалныкьор гъэтхапэм аублэшт

Урысыем волейболымкля изэнэкъокъу хэлэжыэрэ командэхэу апшъэрэ купэу «Б»-м хэтхэм пэшлорыгъэш ешлэгъухэр аухыгэх. Финалныкьом хэхъагэхэм гъэтхапэм и 3-м аублэнышъ, зэлуклягъухэр зэдырялэштхы.

Мыекъопэ «Динамо-МГТУ»-м иаужырэ ешлэгъухэр Махачкала

щыкляугъэх. Чыплэ командэу «Иристоныр» апшъэрэ купэу

«А»-м, суперлигэм ахэхъаным фэбанэ. Адыгеим спортсменхэр «Иристоным» зэрэдешлагъэхэр зэфэтэхысыжы. **Шылэ мазэм и 25-м 3:2-у бысымхэм зэлуклягъур ахыгъ. Ешлэгъухэр зэрэклаугъэхэр: 25:22, 26:28, 20:25, 25:20, 18:16.**

«Динамо-МГТУ»-м итренер шхьалэу Павел Зборовскэм тызэрэщигъэгъозагъэу, тиешлаклохэр теклоныгэм пэблэгъагъэх, гуеты-

ныгэ кызыхагъэфагъ. Ятфэнэрэ зэлуклягъум тинасып кыщычлэ-кыгъэп, 16:18-у тшлуахыгъ.

Ятлонэрэ ешлэгъур шылэ мазэм и 26-м зэдырялагъ. Пчъагъэр 3:0-у «Иристоным» ыхыгъ. Зэлуклягъухэр зэрэклаугъэхэр: 25:23, 25:23, 25:19.

«Динамо-МГТУ»-р финалныкьом щешлэшт, зэлуклягъухэр зыщыклоштхэр зэхэщакломэ агъэ-нэфагъэгон.

Нэклубгъор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТІЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкля кыдэзыгъэкырэр:

Адыгэ Республикэм лъэпкь Іофхэмкля, Іэкляб кэралхэм ащыпсэурэ тилгэпкыгъухэм адырялэ зэпхыныгэхэмкля ыкля кэбар жъугъэм иамалхэмкля и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редакцияер зыдэщылэр:

385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:

приемнэр: 52-16-79, редактор шхьалэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкляжъ зыхырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail:

adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъатыгъэр:

Урысые Федерацием хэутын Іофхэмкля, телерадиокъэтынхэмкля ыкля зэлъы-Іэсыкля амалхэмкля и Министерствэ и Темыр-Кавказ чыплэ гъэлорышланлэ, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр

4000

Индексхэр

52161

52162

Зак. 196

Хэутыным узщыклэштхэнэу щыт уахътэр Сыхъатыр 18.00 Зыщыклэштхэгъэх уахътэр Сыхъатыр 18.00

Редактор

шхьалэр

Дэрбэ Тимур

Редактор

шхьалэм

иапэрэ гуадзэр

Мэщлэкьо

Сайд

Пшъэдэкляжъ

зыхырэ

секретарыр

Нэпшлэкъуй

Заур